

Ob slovesu starega in pričakovanju novega 1982. leta

Ko zaključujemo leto 1981, lahko rečemo, da je bilo leto mnogoterih problemov. Začetek leta je bil finančno šibak tako, da smo se v prvem tromesečju komaj pokrili. Ko se je v aprilu uredila cena s stimulacijo, je ta najtežji problem bil končno zadovoljivo rešen.

Skozi vse leto se vleče problem nabave uvoznih komponent za krmo. Le redko smo uspeli ustvariti nekajtedensko zalogo, v glavnem je bila rešitev v poslednjem trenutku. Če izvezemo en dan, ko je morala tovarna krmil ustaviti proizvodnjo zaradi pomanjkanja soje, lahko ugotovimo, da je bila ves čas krma na razpolago kljub večkrat skoraj nepremostljivim oviram. Žal problemi niso bili le pri uvoznih komponentah, tudi koruze je stalno primanjkovalo in se z njo ni bilo mogoče založiti za daljše obdobje. Posebnost trga s koruzo je v tem, da je ni bilo na razpolago niti ob žetvi, kar je res nerazumljiva situacija.

Težava je letos tudi v tem, da si moramo v celoti sami zagotavljati devize za nabave iz uvoza. Čeprav smo bili prepričani, da nam izvoz in s tem zagotovitev deviz ne bo delalo večjih težav, je vojna na Bližnjem vzhodu vplivala na to, da je izvoz skoraj v celoti zastal in je bilo potrebno poiskati nove kupce naših proizvodov, kar ni bilo lahko. Pomanjkanje primerne embalaže in primerne opreme v klavnici, nam ne daje mo-

žnosti izvažati na zahtevnejša tržišča. Iznajdljivosti in požrtvovalnosti kolektiva klavnice gre zahvala, da je vendarle uspel sestaviti posebno linijo za izvozno pakiranje večjih količin piščančjega mesa za izvoz. S tretjo izmeno pri globokem zmrzovanju pa so uspeli celotno predvideno količino za izvoz tudi primer- no zmrzniti. Kupec je dal na razpolago embalažo tako kartone kot vrečke. Sedaj uspevajo na klavnici pripraviti za izvoz 60.000 kg piščancev dnevno, kar je izredni dosežek. Predno pa se je to uredilo, je seveda poteklo precej časa in v tem je vzrok, da izvoz ni bil reden, posebno pa še plačilo izvoza blaga, ki traja 2-3 mesece po odpremi, so razlogi, da nismo v stanju sproti pokrivati našega uvoza, temveč smo se morali poslužiti posojila za tekoče nabave.

Reči moramo, da je in ostaja izvoz naša prva na-

loga. Izvozu moramo posvetiti vsi največjo pozornost, ker na tem sloni bodoča prosperiteta naše delovne organizacije.

Investicije so letos bile sorazmerno majhne po obsegu. Nove kapacitete smo pridobili le z izgradnjo far- me starih staršev in z objektom tovarne embalaže in tiskarno. Vse ostale investicije pa služijo le še bolj- šemu delu obstoječe pro- izvodnje. Omenimo lahko še nekaj novih hlevov pri kooperantih, ki pa bistveno ne povečujejo proizvodnje.

Nakazal sem nekaj najpomembnejših stvari, seve- da je bilo dela in proble- mov še in še, vendar smo po znanem pravilu »zato smo tu, da jih rešujemo« te sproti reševali tako, da je lahko kolektiv mirno vr- šil svoje tekoče naloge in ga s temi problemi nismo obremenjevali več kot, da smo ga od časa do časa o tem obveščali.

Finančna situacija se je po prvem četrtletju uredila

tako, da lahko tudi ob kon- cu leta pričakujemo ugo- den finančni rezultat, ki smo ga dosegli z dobrim delom, predvsem iz dobrih proizvodnih rezultatov.

Najlepše bi se zahvalil kolektivom vseh TOZD za dobro opravljeno delo, sku- pnim službam in kooperan- tom ter prav posebno samoupravnim organom, ki so poskrbeli za takšne sklepe in klimo, da je bilo možno opraviti vso to ogromno de- lo in priti na konec vsem izredno težkim problemom ter zopet — tradicionalno dobro zaključiti tekoče po- slovno leto.

Novo leto 1982 naj bi bi- lo vsaj enako, kot je bilo leto 1981.

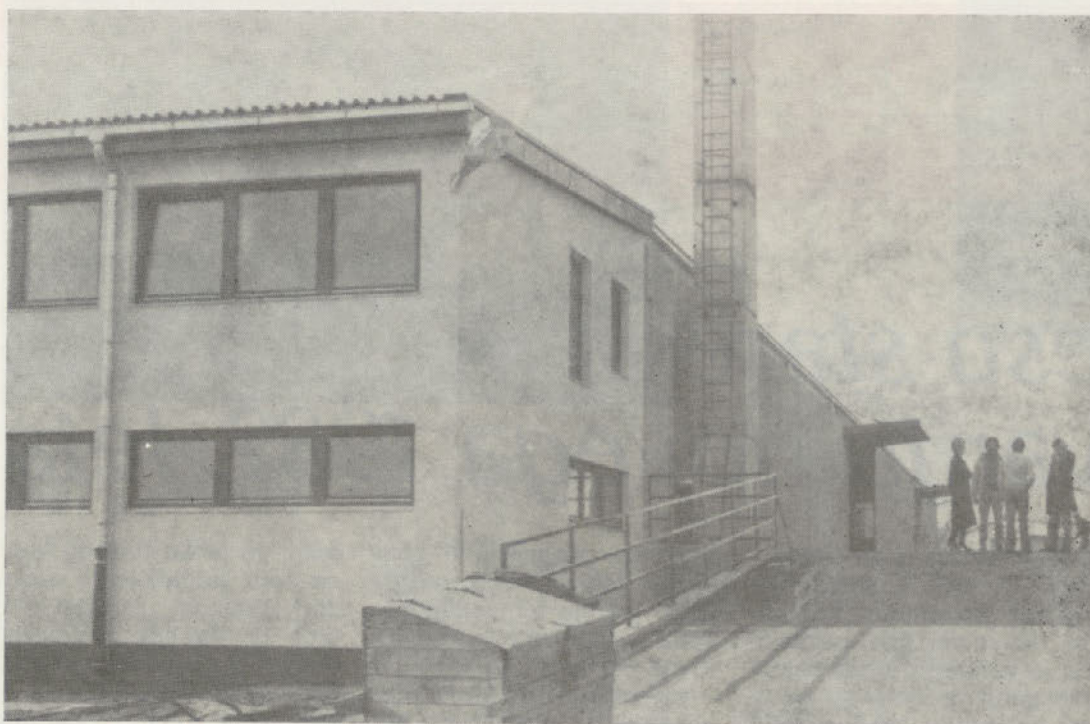
Želim slehernemu članu kolektiva, kooperantu, upo- kojencem in vsem, ki z na- mi sodelujejo obilo sreče in zadovoljstva v novem 1982. letu.

inž. Ivo TOMAŽIČ,
generalni direktor

*V letu 1982 vam želimo
obilo delovnih uspehov,
zdravja in osebnega zadovoljstva*

SAMOUPRAVNI ORGANI
DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE
VODSTVO DELOVNE ORGANIZACIJE IN
UREDNIŠTVO PTUJSKEGA PERUTNINARJA

Nova tiskarna - pomembna

Leta 1977 je prišlo do prvih idej in pobud za združitev Mesokombinata Perutnina Ptuj in Ptujске tiskarne.

Osnova za povezovanje je bila proizvodnja kartonske embalaže v Ptujski tiskarni za potrebe Perutnine. Do dejanske združitve je prišlo po uspešnem referendumu decembra leta 1977. Sledila so konkretna dogovarjanja in razmišljanja o gradnji novih poslovnih prostorov na osnovi združevanja sredstev. Izgradnja novih prostorov je bila pogoj za proizvodnjo kartonske embalaže, v novih prostorih pa bi imela dovolj prostora tudi ptujška tiskarna, katera v prostorih v Jadranjski ulici ni imela možnosti nadaljnjega razvoja, s časa pa bi tudi njen nadaljnji obstoj v starih prostorih postal otežkočen, če ne že celo vprašljiv, saj so bili sanitarni, delovni in požarnovarnostni pogoji slabo izpolnjeni in nekoliko strožji poseg inšpekcijskih služb bi lahko prinesel hujše težave.

Ni šlo brez težav

Postopek za izgradnjo novih prostorov je bil dolg in težak. Izdelani so bili elaborati s tehnološkimi rešitvami in ekonomskimi izračuni, ki so bili napravljeni v času hitre rasti cen in vse bolj negotove oskrbe s surovinami za proizvodnjo embalaže. Dolgoročno planiranje v takih okoliščinah je seveda nezanesljiva, saj bodočih tržnih situacij ni bilo mogoče z gotovostjo planirati niti za krajši čas.

Stvari so vendarle stekle v smeri realizacije začrtanih nalog. V februarju 1980 smo naročili izdelavo projektne dokumentacije pri Projektinjskem biroju v Ljubljani. Ta organizacija je za Perutnino

izdelala že več načrtov za zahtevne objekte in po sprejemljivih cenah, ter smo ji zato v celoti zaupali. Načrti so bili obljubljeni do maja 1980, do avgusta pa so bili dejansko tudi izdelani. Sledilo je zbiranje ponudb in izbira najugodnejšega izvajalca. Med več ponudniki je bil končno izbran Gradisov TOZD Gradnje iz Ptuja. Še pred tem je bilo nemalo zapletov v zvezi z odkupom zemljišča, saj nekateri lastniki na sporazum o prodaji zemljišča niso pristali. Obstojala je resna bojazen, da bo potrebno zemljišče razlastiti kar bi postopek izredno zavleklo, morda celo za nekaj let odložilo, vsekakor pa bi gradnjo bistveno podražilo. Vse težave smo uspeli zadovoljivo rešiti in delavci Gradisa TOZD Gradnje iz Ptuja so že pred koncem leta 1980 pričeli s pripravljalnimi deli. S tem smo izpolnili tudi predpogoj, ki ga je postavila KB Maribor, PE Ptuj, saj je bilo koriščenje kredita vezano na pričetek gradnje v letu 1980.

Dela so končno stekla po načrtu

V letu 1981 so potekala dela na gradbišču z vso intenzivnostjo. Vsak dan smo lahko videli spremembe na gradbišču, kmalu so se pojavili nosilni stebri, montažni elementi so bili postavljeni v manj kot enem mesecu in že sredi poletja so se pričela obrtna in instalacijska dela. Prihajalo je tudi do zastojev, zlasti pri krovskih delih. Rok za dokončanje del se je vse bolj približeval. Objekt je bil zgrajen in dokončan z majhno zamudo, vsekakor veliko manjšo, kot so bile zamude v »navadi« pri gradbenih delovnih organizacijah doslej. Tudi do podražitev je prišlo, vendar so

bile tudi te v realnih okvirih, glede na gibanje cen v letu 1981 pa lahko rečemo, da podražitve niso bile prehude. Sledil je tehnični pregled in prevzem je bil opravljen dne 24. 11. 1981. Nastopil je torej naš težko pričakovani »dan«, dan ko bo potrebno pljuniti v roke in preseliti celotno tiskarno. Edini možni datum je bil Dan republike. Program selitve je bil izdelan že prej, prav tako tudi priprave. Naročeni so bili kamioni TOZD Transservisa, delavci, viličarji in monterji.

Selitev je potekala brez zapletljajev

Delavski svet TOZD Ptujске tiskarne se je še zadnjič sestal v prostorih stare Tiskarne in določil delovni čas v času selitve, čuvanje prostorov, še nekaj sklepov in v petek zjutraj 27. 11. 1981 stroji v stari tiskarni niso več zaropotali. Namesto njihovega ropota smo zaslišali ropot zidarjev TOZD Transservisa, ki so v zidu napravili dve veliki odprtini, skozi kateri smo spravljali stroje. Delo se je pričelo. Prvi dan 27. 11. 1981 smo izselili tri stavne stroje, večji del opreme in materiala za ročno stavnico, precej pohištva in preko 100 palov papirja in nedokončane proizvodnje, ter vse to namestili v novih prostorih.

Drugi dan 28. 11. 1981 smo selili tiskarske stroje ter jih po prevozu nameščali na njihova mesta. Težav ni manjkalo, prišlo je tudi do manjših zastojev, vendar smo po dveh dneh lahko ugotovili, da sta bila oba dneva uspešna ter da selitev dobro napreduje. Tretji dan, t.j. v nedeljo 29. 11. 1981 smo z delom nadaljevali. Do 12. ure je bilo prese-

ljeno skoraj vse. Pričeli smo tudi že s sestavljanjem strojev, ki jih je bilo, zaradi njihove velikosti in teže potrebno temeljito razstaviti. Električarji TOZD Transservisa so že priključevali prve stroje.

Četrti dan smo nadaljevali z notranjim razporejanjem za redno proizvodnjo. Delo smo nadaljevali v torek, 1. 12. 1981. Istega dne zvečer smo močno utrujeni z zadovoljstvom ugotovljali, da je delo opravljeno, stroji so bili pripravljeni za normalno delo, ki se je pričelo takoj po praznovanju Dneva republike, t.j. 2. 12. 1981. Selitev je bila končana. Plan, ki smo ga sestavili je bil s tem v celoti izpolnjen. Organizacija selitve in njena izvršitev je bila dobra, kljub nekaj zastojem. Pri selitvi so bili naši delavci dovolj vestni in marljivi, same selitve brez požrtvovalne pomoči delavcev TOZD Transservisa prav gotovo v tako kratkem času ne bi bilo mogoče izvršiti. Za težko in požrtvovalno delo se jim iskreno zahvaljujemo. Veliko delo je bilo torej opravljeno tako, da je proizvodnja bila prekinjena le en delovni dan, kar je za nas nedvomno najcenejša rešitev. Dan Republike smo proslavili na najlepši možni način, z veliko delovno zmago in z delom, na katerega smo lahko ponosni in, ki se ga bomo vedno radi spominjali.

Pri tem delavci Ptujске tiskarne vemo, da smo pridobili nove prostore za dosedanje tiskarno in bodočo proizvodnjo embalaže tudi s pomočjo, ki so nam jo nudili vodilni in strokovni delavci DSSS, delovni kolektiv in vodstvo TOZD Mesna industrija, ki je združila znatna sredstva pred pričetkom gradnje in z združevanjem sredstev ob podražitvah pomagala pri reševanju dodatnih finančnih težav. Vsem se za pomoč, ki so nam jo nudili v času gradnje iskreno zahvaljujemo.

Še nekaj števil

Osnovni podatki o zgrajenem objektu so naslednji:

- predračunska vrednost pred pričetkom gradnje, 39.132.000 din
- dejanska vrednost po zaključni gradnji, 40.844.300 din
- velikost zemljišča, 2 ha
- proizvodni prostor za tiskarno, 720 m²
- proizvodni prostor za kartonarno, 720 m²
- priročno skladišče, 90 m²
- glavno skladišče, 520 m²
- jedilnica ima 72 sedežev

V zgradbi so še prostori za vodstvo TOZD in pomožni prostori.

Preselitev tiskarne z vso opremo je bilo veliko delo, ki ga prikazujemo z naslednjimi fotografijami:

delovna zmaga kolektiva

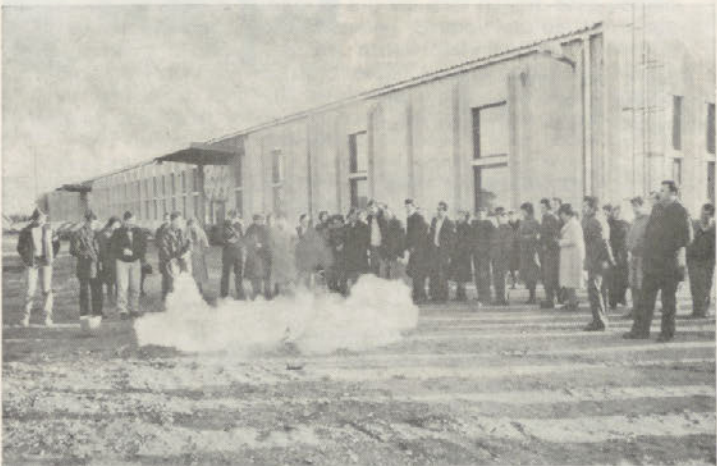
Delavci TOZD Ptuska tiskarna so si pred preselitvijo še enkrat ogledali nove prostore. Le redki med njimi so bili prvič v njih, saj so z velikim zanimanjem obiskovali gradbišče v času gradnje. S prostori so bili zelo zadovoljni.

celo prijetno presenečeni, veliko pa so razpravljali o tem, kako urediti prevoz na delo. Pozneje se je izkazalo, da so avtobusne zveze dobre in »osrednji problem« zadnjih dni je bil hitro rešen.

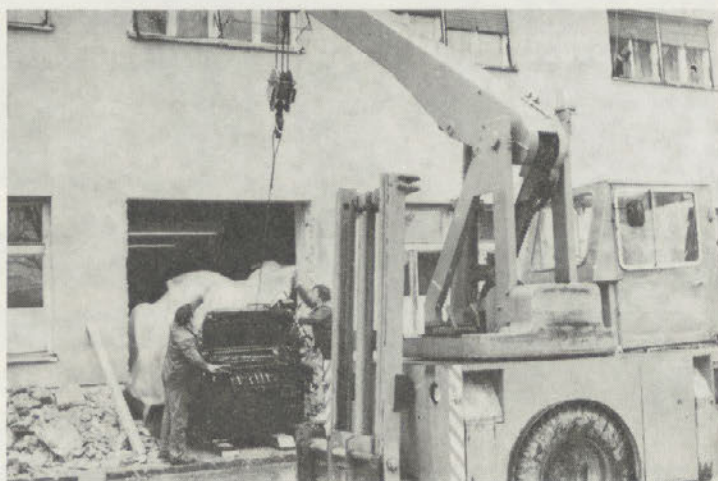
Prvi zbor delovnih ljudi v novi jedilnici. Najprej se je bilo potrebno seznaniti s požarno varnostnimi ukrepi, razvrstitvijo gasilskih aparatov, zunanjimi in notranjimi hidranti, uporabo požarnovarnostnih naprav in številnimi drugimi ukrepi, katerih cilj je varovati dragocen objekt. Delav-

ci so radi prisluhnili tov. Marinkoviču. Po predavanju je bilo tudi testiranje. Delavci so si pridobili osnovno teoretično znanje, ki ga mora imeti vsak zaposlen. Nekoliko težje so nekateri razumeli le to, da v proizvodnih in skladiščnih prostorih ni dovoljeno kaditi.

Teoretično znanje o požarni varnosti smo preiskusili tudi v praksi. Pri požarni varnosti je zelo pomembno, da znamo pra-

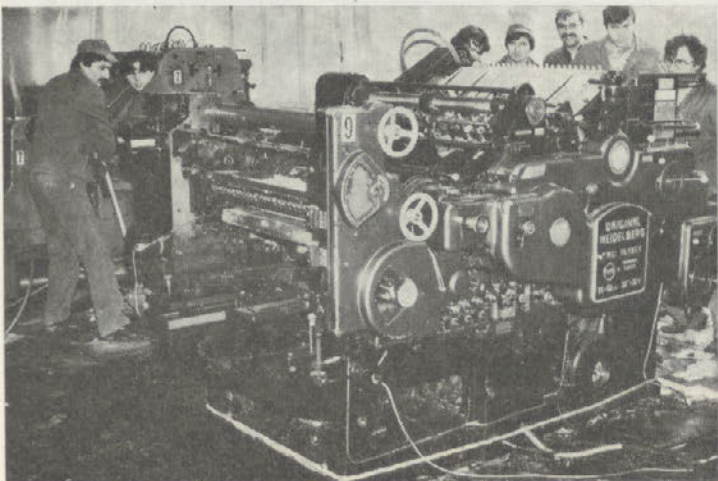
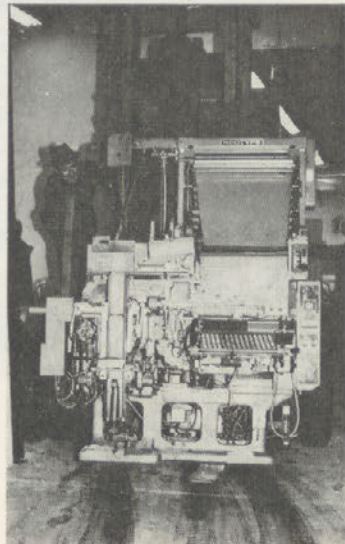
vilno in pravočasno ukrepati, da smo pri vsaki akciji hitri, odločni in iznajdljivi. Podobnih vaj bo v bodoče potrebno še veliko.

Selitev se je pričela. Prvi tiskarski stroj je močna »GUA« počasni in zanesljivo vlekla na ulico,

kjer je bil promet zaprt za vsa vozila.

Težki viličar je v nove prostore prinesel prvi stavni stroj — NEOTYPE. Počasi, previdno in zanesljivo.

Večje tiskarske stroje in oba rezalna stroja je bilo potrebno pred selitvijo temeljito razstaviti in pozneje sestaviti. Delo so kvalitetno opravili serviserji tiskar-

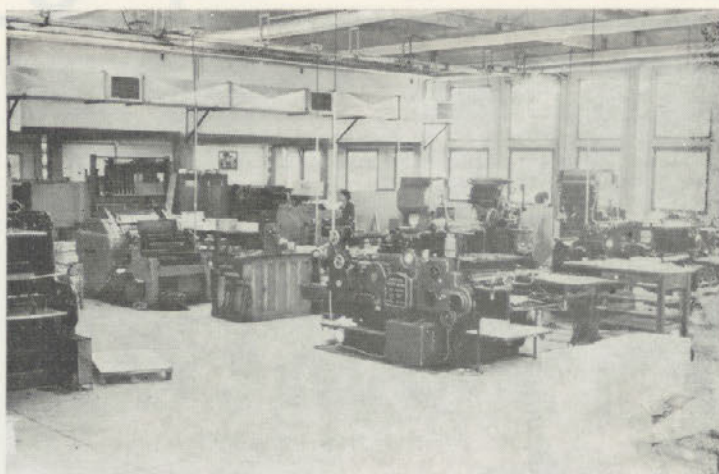
skih strojev iz Maribora. Potrebne so bile tudi številne krepke roke delavcev Tiskarne in Transservisa, saj so bili posamezni deli težki več sto kilogramov.

Nova tiskarna pomembna delovna zmaga kolektiva

Nakladanje stroja na kamion tudi ni šlo brez težav. Močan in težak viličar je pod težo stroja (ovitega v PVC folijo) dvigoval

zadnja kolesa. Potrebno je bilo obtežiti zadnji del viličarja. Živih »uteži« je bilo dovolj.

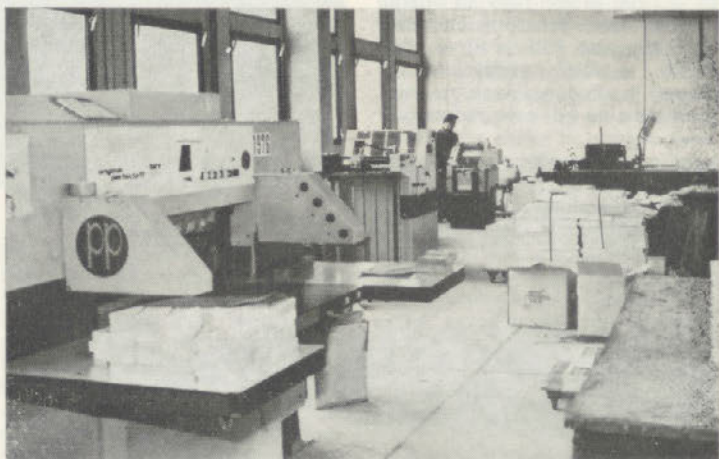
V torek 1. 12. 1981 so bili dokončno nameščeni, priključeni in

preizkušeni vsi stroji. Vse je delovalo brezhibno.

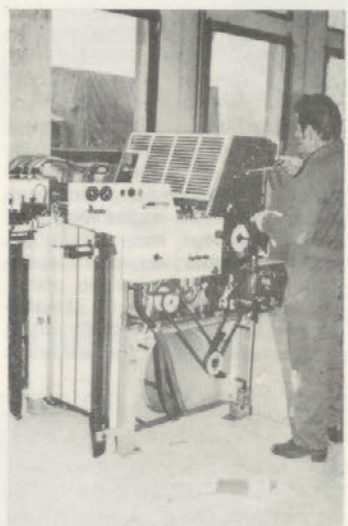
Stavni stroji, regali in stavni material so bili v glavnem preseljeni že prvi dan. Potrebno je bilo napraviti red, postaviti vsako stvar na svoje mesto, tako kot v

urejeni stavnici mora biti. Po dveh dneh dela je bilo v stavnici že kar lepo urejeno in pripravljeno za delo.

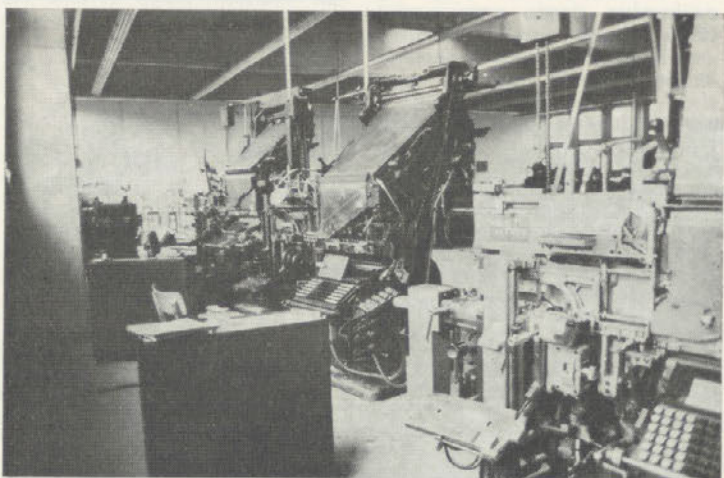

Rezalni stroj je bil razstavljen in sestavljen ter preizkušen. Njegova milimeterska natančnost je ostala. Preizkus je to potrdil.

Po preselitvi in dokončni montaži smo opravili tudi servisno vzdrževanje, čiščenje in mazanje strojev. Za tovrstna opravila imamo žal, vedno premalo časa.

Pogled na novo tiskarno iz Zagrebške ceste v prostoru »industrijske cone« Perutnine Ptuj.

Stavni stroji in v ozadju knjigoveznica v torek 1. 12. 1981.

Selitev je končana, že naslednji dan bo proizvodnja tekla dalje.

Sedaj, ko že nekaj tednov delamo v novih prostorih, se zavedamo, da so pred nami še velike naloge. Prostore in opremo bo potrebno skrbno vzdrževati. Vrniti bo potrebno najete kredite, še naprej modernizirati opremo in

pričeti s proizvodnjo embalaže. Vse to bo mogoče doseči z dobrim delom in z razvitimi samoupravnimi odnosi, kar je pogoj za uspešno poslovanje.

CE

SREČNA NOVA GODINA

Pilići iz Ptuja
ukusni su jako,
svi to dobro znaju
i troši ih, svako.

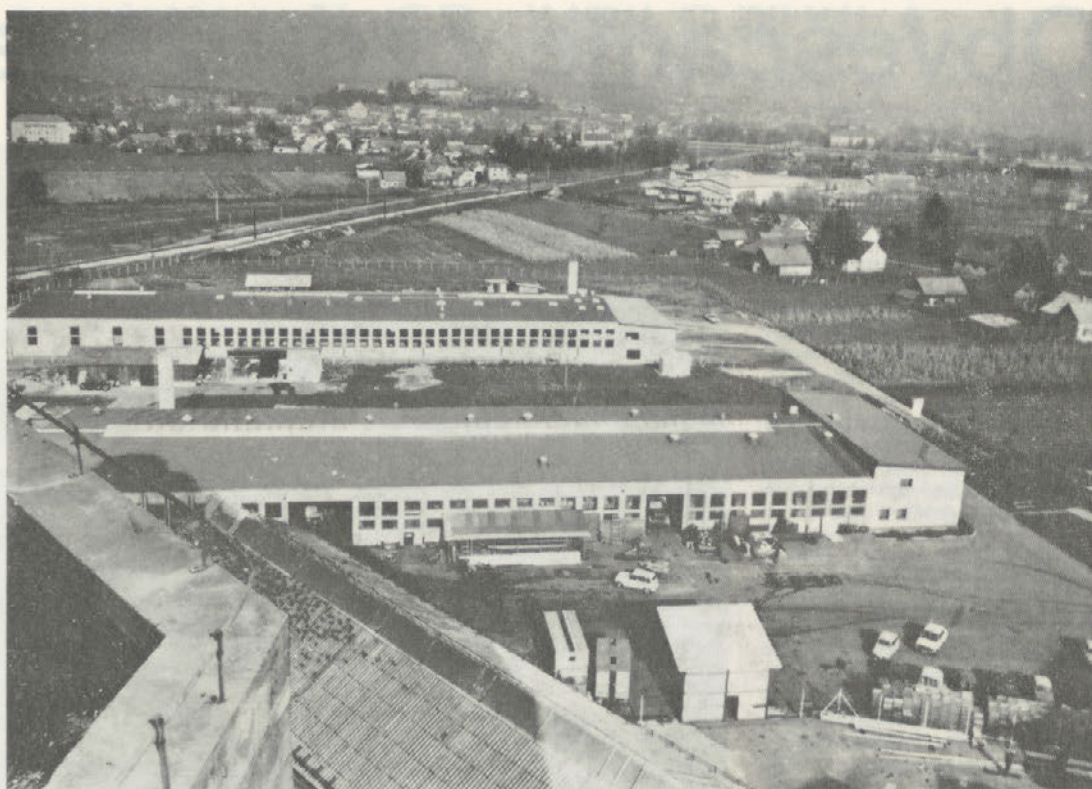
Ali se na žalost
baš ne mogu naći,
makar češ u deset
prodaonica zaći.

Tako mi trpeza
bez pilića osta ,
pa ne mogu lepo
počastiti gosta.

Izvrstne su stvarno
masne koke vaše,
šaljite ih više
na trpeze, naše.

Perutnini, želim
puno radne sreće,
i da svako od nas
ptujsku, koku, peče.

Olga NIKOLIĆ

Nova tiskarna je velika pridobitev in novi pomembni objekt v okviru Perutnininega industrijskega kompleksa. Kompleks že združuje tovarno krmil (s katere ploščadi je narejen posnetek), perutninsko klavnico (zadaj desno), servisne delavnice in končno še tiskarno kot zadnji objekt. Kdaj bodo novi objekti povezali še valilnico?

NOVI DELOVNI UTRIP

Napočil je veliki dan, dočakali smo selitev. Kot vsaka, nam je tudi naša prinesla kup novosti, sprememb in problemov.

Zima pred vrati, povečan obseg dela ob koncu leta in želja, da čim hitreje pridemo v nove prostore, so nas priganjali, da smo za selitev izkoristili praznične dneve ob dnevu republike in tako proslavili naš največji praznik delovno. Tako smo si prihranili tri do štiri dragocene proizvodne dneve, kar bi sicer čutili kot močan izpad.

Gradbinci še niso dodobra pospravili za seboj, ko smo jim sledili mi. Pri sami selitvi smo sodelovali vsi člani kolektiva, razen obolelih, seveda vsak po svojih sposobnostih. Pomagali so nam delavci Servisa z mehanizacijo in še nekateri drugi. Prva skrb je veljala preselitvi strojev in proizvodnega materiala, opremo, dokumentacijo in arhiv pa smo selili po načelu »znajdi se«, saj smo vsi želeli čimprej naložiti in urediti svoje stvari. Očitno nam je manjkal dober plan. Bilo je tudi nekaj vroče krvi, kar se za tako priliko spodobi.

Čeravno se je pričetek naše gradnje vlekel kot jara kača, lahko govorimo ob gradnji sami o rekordu, saj sta bila pričetek in zaključek gradnje ter preselitev opravljena v pičem letu.

Novi delovni prostori so bili dolgoletna želja kolektiva; včasih se je zdela skoraj neuresničljiva. In vendar smo jo dočakali. Sam kolektiv je več let zavedoma vlagal več sredstev v akumulacijo, vendar bi bili vsi naši napor, brez pomoči delovne organizacije najbrž zaman. Skupni interesi pri vlaganju v novo kartonažo, ki žal zaradi stabilizacijskih omejitev začasno miruje, so nam pripomogli k novi pridobitvi. Nedvomno je bila za nas tudi strokovna pomoč delovne organizacije ob pripravah in gradnji sami neprecenljive vrednosti.

Novi delovni utrip polagoma prehaja v svoj redni tek. Še naprej se bomo soočali s problemi, vendar je glavni za nami. Pridobili smo nove prostore, ki nam bodo omogočili boljše delovne pogoje, večjo storilnost, in prinesli več uspehov in zadovoljstva.

J. K.

Obvestilo kooperantom

Obveščamo vse kooperante, ki ogrevajo vzrejne objekte s termogeni, da lahko v primeru okvare termogenov pokličete v vsakem času, tudi izven rednega delovnega časa, TOZD Transservis na telefon številka 772-711. Naš serviser bo odklonil napako v najkrajšem možnem času.

Vodstvo TOZD Transservis

Hvala vam prijatelji in sodelavci

Nepopisno sem bila presenečena, da ste se vsi zbrali na poslovnosti ob moji upokojitvi.

Komaj 10 let je minilo, ko sem se zaposlila v Ptujski tiskarni. Težko sem se znašla, vendar ste mi vsi nesebično pomagali, da sem se kar hitro vpeljala v delo. Postali smo, ne le sodelavci, marveč tudi resnični prijatelji, zato mi boste ostali v nepozabnem spominu.

To prijateljstvo se je še posebej izkazalo, ko sem se po desetih letih dela upokojila po možu. Odzvali ste se mojemu povabilu ob odhodu in me bogato obdarovali. Darila me bodo še posebej spominjala na vas dragi prijatelji, sodelavci in sodelavke. Hvala vam!

Agneza Nestorov

Visoko družbeno priznanje našemu upokojujencu

Ob 60-letnici ustanovitve partije in 40-letnici revolucije je predsedstvo SFRJ podelilo visoka odlikovanja najrazličnejšim borcem za izgradnjo naše socialistične samoupravne družbe.

Med tistimi, ki so prejeli taka visoka odlikovanja je tudi naš bivši namestnik vodje prodajnega skladišča v Beogradu tov. Mehmed Mujagić, ki je sedaj upokojen.

Predsedstvo SFRJ ga je odlikovalo z ordenom dela z zlatim vencem, mesto Beograd pa s srebrno plaketo mesta Beograda.

Dobitniku odlikovanja iskreno čestitamo.

Kolektiv Mesokombinata Perutnina Ptuj

Obveščanje v združenem delu

O nujnosti dobrega informiranja in obveščanja za samoupravo in delegatsko odločanje smo v naši delovni organizaciji večkrat govorili, predvsem v sindikalnih in partijskih organizacijah, pa tudi v organih upravljanja. Te razprave pa so mnogo prispevale k pripravi programskih zasnov glasila Ptujski perutinar in k razvoju drugih oblik obveščanja. Zato smo iz leta v leto ugotavljali, da se kvaliteta glasila, kakor tudi drugih oblik informiranja izboljšuje. Pri izboljšanju kvalitete dela pa ne moremo mimo napotkov za praktično delo in izkušnji pridobljenih na srečanjih »Obveščanje v združenem delu«, katera organizira Odbor za obveščanje in politično propagando pri RS-ZSS.

Na letošnjem, 4. srečanju smo se 11. in 12. decembra zbrali v Portorožu organizatorji obveščanja, uredniki in novinarji v združenem delu ter predsedniki komisij za informiranje pri občinskih svetih ZSS.

Plenarni del seminarja je prvi dan začel Vinko Hafner, predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, ki je že v uvodu opozoril na pomembnost glasila v združenem delu. Tematika teh glasil je delavcem najbližja in pomembna za njihovo odločanje. To so torej glasila delavcev, pa tudi glasila političnih organizacij združenega dela, le da je še vedno čutiti preveč vpliva vodilnih strukturno vsebino glasil.

Stabilizaciji vso pozornost

V nadaljevanju svojega predavanja je tov. Hafner obravnaval več tematskih vprašanj, med katerimi je postavil na prvo mesto stabilizacijska prizadevanja. Dejal je, da ni prav, ko nekateri v sedanjih zostrenih gospodarskih situacijah govorijo, das mo doslej slabo delali. To ni res, saj je viden velik razmah gospodarstva v prejšnjih letih. Šlo pa je tu za velike investicije in te slabijo gospodarstvo. Nato pa se navezujejo še težke gospodarske razmere v svetu.

Stabilizacijska prizadevanja bodo torej naša največja skrb tudi v prihodnjem letu. Da bi uspeli v teh prizadevanjih je pričakovati manjšo rast gospodarstva, zato pa večjo stabilnost.

Leta 1982 bo torej z gospodarskega vidika težko. Tega se moramo zavedati vsi družbenopolitične organizacije, vodilni delavci, samoupravni organi in sleherni delavec. Le če se bomo vsi zavedali stanja kakršno je, bomo lahko omilili in omejili padec življenjskega standarda.

Krepitev samoupravljanja

Gospodarske težave zavirajo tudi razvoj samoupravljanja. Čutiti je zastoj v razvoju samoupravljanja kakršnega smo bili vajeni 30 let. Težave odvrčajo delavce od razmišljanja o samoupravljanju, to rahljanje zaupanja v samoupravljanju pa s pridom izkoriščajo tisti posamezniki doma in še bolj v tujini, katerim samoupravni sistem ne ustreza.

Nagrajevanje po delu

Zaradi gospodarskih težav je čutiti stagnacijo tudi pri nagrajevanju po delu in rezultatih dela. Ko se realna masa sredstev za osebne dohodke manjša, je težko slabemu delavcu dati še manj, da bi lahko boljši dobil več. Tudi tisti, ki so ustrezne sporazume in pravilnike o delitvi sprejeli, dočeli teh zaradi navedenih težav ne izvajajo (med temi je tudi naša delovna organizacija — opomba urednika).

Vsekakor pa bo v bodoče nekaj treba storiti. Več skrbi bo treba nameniti razporejanju dohodka. Nenehno bo treba opozarjati in vzpodbujati skrb za zmanjševanje proizvodnih stroškov, predvsem z varčevanjem surovin. Pri tem pa moramo biti pozorni do tistih delavcev, ki varčno ravna s surovinami in delovnimi pripravami, saj se pri tem lahko največ prihrani.

Najprizadenejši delavce bo potrebno nagrajevati in tako spodbujati še druge, k boljšemu delu in varčevanju. Ni pa nujno, da je nagrada materialne narave, lahko je tudi v obliki priznanja, pohvale, ali družbenega priznanja. Take delavce je potrebno tudi predstaviti v glasilu za vzor in spodbudo drugim.

Socialna politika in socialna varnost

Na to problematiko je v pripravi III. konferenca ZS. Že tretje leto beležimo padec realnih dohodkov, s tem pa tudi standard delavcev. S tem se rahljajo medsebojni odnosi, zato je potrebno zagotoviti socialno varnost, saj le zaupanje v socialno varnost krepi gospodarstvo in omogoča hitrejši in skladnejši razvoj. Je pa napak pričakovati, da bo za socialni položaj delavcev skrbel sindikat. Sindikat mora ščititi delavce takrat, kadar so predmet manipulacije, sicer pa moramo

vsil skrbeti za svojo socialno varnost.

Kljub temu da bo III. konferenca sindikatov namenjena socialnemu položaju delovnih ljudi pa ni pričakovati v tem srednjeročnem obdobju, da bi mogli še širiti socialne pravice. Nasprotno, nekatere bo potrebno ponovno preveriti in pretehtati, če so realno postavljene. V hitrem 30-letnem razvoju smo storili velik korak naprej na področju socialnih pravic, pri tem pa smo včasih porabili več kot bi smeli, kar se nam sedaj krepko maščuje.

Izobraževanje in organizacijska krepitev

Tudi z izobraževanjem ne moremo biti zadovoljni je povdaril tovariš Hafner. Mnogi se ne izobražujejo za potrebe združenega dela, marveč se odločijo za tisto, kar je najlažje. To jim omogoča tudi večkrat pavšalno štipendiranje, brez ustrezne kadrovske načrtnosti. Z usmerjenim izobraževanjem se je sicer stanje začelo izboljševati, zamujeno pa bo težko nadoknaditi. Zaradi takega stanja imamo skoraj toliko nezasedenih delovnih mest kolikor je registriranih nezaposlenih.

Skrbeti pa je treba tudi za organizacijsko in kadrovske krepitve sindikatov, je ob zaključku dejal. Zato je potrebno posvetiti vso pozornost kandidiranju, da bodo sposobni delavci enakomerno prisotni v vseh organih upravljanja pa tudi v vodstvih DPO, saj je evidentiranje zadovoljivo izvedeno.

Nadaljeval je Boštjan Pirc, predsednik odbora RS ZSS za obveščanje in politično propagando, ki je govoril o uresničevanju stališč RS ZSS o obveščanju v združenem delu. Pri tem je povdaril, da so glasila združenega dela, poleg televizije, najpomembnejše sredstvo informiranja in obveščanja, saj jih izhaja

v Sloveniji 600 z naklado od 100 do preko 20.000 izvodov, žal pa mnogokrat ne opravijo svoje naloge tako kot bi morala in lahko.

Celovita družbena ocena obveščanja v združenem delu je pokazala sledeče:

1. Še vedno se zapirajo viri informacij v ozki krog »poklicanih«
2. Preveč je še prisotna delitev poslovodne in samoupravne informacije,
3. Kaj delavec naj izve, še vedno odločajo poslovodne strukture,
4. Ponekod mislijo, da v zaostrjenih pogojih gospodarjenja lahko največ prihranijo na stroških informiranja.

5. Ni še rešen status delavcev na področju obveščanja tudi vrednotenje njihovega odgovornega dela največkrat ni ustrezno v primerjavi z drugimi deli.

Izpostavil je tudi vprašanje TOZD in dislociranih TOZD ter nepovezanost obveščanja v posameznih delih neke organizacije združenega dela. Osnovni nosilec informiranja mora biti delovna organizacija, SOZD pa le koordinator. Vse TOZD pa se morajo enakovredno vključevati v celoto obveščanja in informiranja v delovni organizaciji istočasno pa skrbeti za obveščenost znotraj TOZD. Te morajo skrbeti tudi za podružbljanje sredstev in načina obveščanja, saj bo le tako odpravljeno »zapiranje« informacij in s tem omogočen hitrejši razvoj samoupravljanja.

O možnostih in izkušnjah pri smoternem izdajanju in tiskanju glasil in biltenov je govorila Magda Erbežnik — Bučar, sekretarica sveta za izobraževanje, kulturo in obveščanje pri Mestnem svetu ZSS Maribor.

Navrgla je nekaj podatkov o vrstah tiska, cenah, vrednosti in obsegu glasil. Sitotisk je precej cenejši od knjigotiska, vendar mora zanj biti naklada najmanj

5000 izvodov. Za manjše naklade pride v poštev le knjigotisk. Stroški za tiskanje 16 strani glasila znašajo v sitotisku od 9.— din navzgor, v knjigotisku pa od 20.— do 54.— dinarjev za izvod, odvisno od tiskarne, kjer se glasila tiskajo pa tudi od naklade. Tudi stroški lektoriranja, tehničnega urejanja in honoriranja prispevkov so zelo različni.

Da bi se lahko podrobneje seznanili s temi podatki je Mestni svet ZSS Maribor pripravil v avli »Avditorija«, kjer je potekal seminar, razstavo glasil združenega dela iz Maribora. Razstavljena glasila pa so bila opremljena z vsemi naštetimi podatki.

Udeleženci seminarja so si pozorno ogledali priložnostno razstavo glasil

Povdarila je tudi, da mnoge OZD nimajo tehničnih urednikov in lektorjev ter da za njih to delo opravijo novinarji Večera, dasiravno za to največkrat niso polklani.

Tudi stroški takega urejanja so zelo visoki, zato se v Mariboru dogovarjajo, naj bi za glasila mariborskega ZD prevzel tehnično oblikovanje in lektoriranje »servis« strokovnjakov. Organiziral bi se najbrž pri Večeru ali INDOK centru, ker bi s tem znižali stroške. Lektoriranje in tehnično urejanje bi naj za 16 strani časopisa stalo »le« 6.000.— dinarjev s tem, da bi uredniki bili absolutno časovno vezani na dogovorjeni datum.

Opozorila je še na nujnost biltenov med dvema številčkama glasila.

Tudi Delavsko enotnost bi morali vsebinsko dopolniti, je menil Dušan Gačnik, direktor in glavni direktor tega delavskega časopisa, in ga bolj približati delavcem. V ta namen že pripravljajo novo programsko zasnovo. V bodoče bi naj bolj sodelovali z Delavsko enotnostjo vsi uredniki združenega dela, saj bi tako bila boljše »pokrita« vsa področja. Organizirani bodo tudi regijski sovjeti, ki bodo soodločali o programski politiki Delavske enotnosti.

S tem je bil prvi del končan, seminar pa smo nadaljevali v komisijah (okroglih mizah). Sodeloval sem v prvi od treh komisij in sicer v tisti, ki je obravnavala obveščanje v družbenem delu, in sodelovanje z Delavsko enotnostjo.

V razpravi so prisotni v glavnem postavljali vprašanja na ka-

tera so pričakovali ne le praktične napotke za delo marveč »recepte«, kako rešiti probleme pri njihovem konkretnem delu. Vprašanja so se nanašala v večini na probleme, s katerimi smo se v večini pred leti tudi mi ubadali, a smo jih uspeli v glavnem v vztrajnim delom odpraviti. Precej so k odpravi teh pripomogli tudi nasveti z enakih srečanj.

In kako je pri nas?

Če se najprej ozremo po stroških. Če bodo v Mariboru z organizacijo »servisa« za lektoriranje in tehnično urejanje znižali (?) stroške na 6.000.—, je treba povedati, da naše glasilo sam tehnično urejam in če porabljeni

čas obračunom po osnovi mojega OD ter pribijem honorar za lektorja, nas stane lektoriranje in tehnično urejanje največ 3.000.—. Tudi stroški tiska so v realnih mejah, saj velja en izvod našega glasila povprečno manj kot 24.— din nasproti podatkom 20.— do 54.— din, kar plačajo drugi.

Status organizatorja obveščanja mislim, da je pri nas zadovoljivo rešen, res pa je, da delo ni zadovoljivo ovrednoteno v sorazmerju z drugimi organizatorji in nekaterimi delavci pri nas.

O »zapiranju« informacij pri nas bi tudi ne mogli govoriti, čeprav je res, da je od strokovnih delavcev težko uspeti, da bi kaj napisali. Nekaj je to posledica močna obremenjenost tako delavcev v proizvodnji kot onih, ki delajo za proizvodnjo, nekaj pa tudi to, da težave raje razrešujejo in odpravljajo, kot da bi o njih pisali. S tem, pa ne mislim reči, da je vse dobro. Tudi nepravilnosti ne manjka. Lahko pa rečem, da delavci dobijo dovolj informacij za odločanje v poljubni vsem razumljivi obliki in pravočasno.

Te informacije so ciklostirane, to pa je tudi tisto, kar vpjemo po informativnih biltenih med izidi glasila.

Kljub temu, da smo storili v zadnjih petih letih veliko, se s tem ne smemo zadovoljiti. Iskati moramo nove oblike, še boljše načine, predvsem pa pritegniti k sodelovanju čimveč novih sodelavcev. Spremembe bodo nujne tudi v organiziranosti.

Na seminarju pa je bilo precej govora tudi o uvajanju računalnikov v informacijski sistem. Ker smo tudi pri nas začeli uvajati

OB JUBILEJU JLA

Naša JLA se je rodila pred 40. leti v majhnem bosanskem mestu Rudu, kjer je bila po sklepu CK in Vrhovnega štaba 21. 12. 1941 ustanovljena Prva proletarska udarna brigada. Po njenem vzgledu so bile pozneje formirane še mnoge druge proletarske in partizanske brigade. Tako smo dobili regularno vojsko, ki je sovražnik ni mogel uničiti, ljudje širom naše domovine pa so dobili zaupanje v našo novo, iz najbolj zavednih sinov in hčera naše domovine nastajajočo partizansko vojsko. Tudi zavezniki so spoznali odločenost in širino našega pravičnega boja.

Naša armada, prekaljena v NOB je tudi danes prava ljudska vojska, vojska revolucije, svobode in miru. JLA je le prvi in udarni del našega splošnega odpora, saj smo vedno in povsod vsi pripravljeni braniti naše meje, našo svobodo in neodvisnost, ter se upreti vsakemu in vsakomur, tudi najmočnejšemu morebitnemu agresorju, ki bi nam hoteli odvzeti pridobitve našega boja v NOB. V NOB smo pokazali, da se lahko tudi mala država z uspehom zoperstavi proti še tako močnemu agresorju, če vojska izhaja iz ljudstva in je naslonjena na najširše ljudske množice.

Od ustanovitve JLA pred 40 leti pa do danes beležimo zelo velik napredek v organiziranosti oboroženih sil, kakor tudi v vojni tehniki in oborožitvi, ki je v glavnem plod dela naših ljudi — naših strokovnjakov. Oborožene sile pa dopolnjuje koncept o vse-splošnem ljudskem odporu, ki je organiziran v slehernem kotičku naše domovine. JLA skupaj s TO je enotna oborožena sila naše države z enakimi cilji, tako kot je enoten tudi sistem splošnega ljudskega odpora v celoti. Vsi smo odgovorni in vsi bomo v primeru agresije branili katerikoli del naše domovine. Zato je

urjenje vseh naših delovnih ljudi in občanov, zlasti še mladine naša trajna naloga. Vsakdo mora na svojem področju prispevati k okrepitvi naše obrambne moči.

Oboroženih sil in splošnega ljudskega odpora pa ne razvijamo zato, da bi kogarkoli napadli, temveč zato da bi branili to kar imamo, ter da bi morebitnega agresorja odvrnili od njegovih namenov. Vsled tega moramo nenehno izboljševati in povečevati armadno moč naše armade, uvažati vse najnovejše dosežke v oborožitveni tehniki, zlasti pa dograjevati koncept splošnega ljudskega odpora, kajti država katero varuje ljudstvo samo je najbolj varna.

Naša JLA je tako kot je bila v času NOB kovnica bratstva in enotnosti kjer se sklepajo nova tovarištva in spoznavajo nova življenja. V JLA postanejo ljudje enaki neglede na narodnost, izobrazbo in starost. Iz takšne enotnosti med narodi in narodnostmi je tudi v naši krvavi epopeji zrastla iz razkosane in poteptane države nova Jugoslavija, skupnost enakopravnih narodov in narodnosti.

Obramba je naša pravica in dolžnost to je tisto orožje in tisto zagotovilo, ki ga ni moč uničiti. Povezanost oboroženih sil z ljudstvom in koncept splošnega ljudskega odpora pa nam zagotavlja, da se v primeru agresije sovražnik ne bi srečal samo z nekaj sto tisoč vojaki, temveč bi se moral spoprijeti takorekoč z vsemi sposobnimi prebivalci, saj bi vsakdo na svojem področju in po svojih močeh prispeval, da bi zlomil agresorja. Če bomo z našo pripravljenostjo odvrnili slehernega agresorja od njegovega namena, smo dosegli najpomembnejši cilj. Če smo vedno pripravljeni, je to največje jamstvo, da do vojne sploh ne bo prišlo.

Franc Ciglar

elektronsko obdelavo podatkov na računalniku, verjetno ni več daleč čas, ko bo »referent za informiranje« postal eden od delavcev v službi za obveščanje in poslovno informatiko.

Na seminarju je sodeloval še dr. Tomo Korošec, profesor na Fakulteti za sociologijo politične vede novinarstvo. Predaval je o tem, kakšen naj bo novinarski jezik in o stilistiki v časnikarstvu.

Z vlogo in odgovornostjo novinarja, tudi organizatorja obveščanja nas je ob zaključku seznanil in opozoril Jože Smole, član CK ZKJ.

Mnogo bi se še dalo napisati, kaj smo koristnega zvedeli, tudi v neformalnih razgovorih med seboj, vendar bo boljše, da vse pridobljeno znanje in izkušnje uporabim pri nadaljnjem delu.

Urednik

Prijetno je delati v kolektivu, kateri združuje toliko dobrih delavcev, kot je to primer v Perutnini. V sleherni številki Perutninarja predstavimo vsaj enega delavca, kooperanta ali upokojenca, vendar vseh, ki bi to zaslužili ne bo možno predstaviti. Zato vedno poiščemo tistega, ki v tistem trenutku doživi ali doseže kaj posebnega.

Ni torej slučajno, da vam tokrat predstavljamo Stanko Markeža, komercialista iz TOZD Commerce. Stanko Markež jenamreč pred nedavnim prejel isoko odlikovanje — red dela s srebrnim vencem, s katerim ga je odlikovalo predstvedstvo SFR Jugoslavije.

Obiskal sem ga na delovnem mestu, kjer je stekel tale pogovor.

Stanko Markež

odlikovan z redom dela s srebrnim vencem

Poznamo vas kot vestnega, sposobnega, a skromnega delavca. Kdaj ste torej začeli delati pri Perutnini in kako bi predstavili takratno podjetje?

Delal sem pri trgovskem podjetju Mesnine Ptuj kot upravnik. V letu 1960 pa smo se po uspelem referendumu združili s Perutnino, ki je bila takrat tudi trgovsko podjetje. Ukvarjala se je z odkupom, dodelavo in prodajo jajc, perjadi in divjadi, po združitvi pa še z odkupom, klanjem in predelavo živine. Tudi izvažali smo.

Kolektiv je bil majhen, saj je bilo delo pretežno sezonsko. Delalo se je izključno ročno. Prav 1960. leta pa smo montirali prvi tekoči trak za klanje in čiščenje perutnine, s takratno zmogljivostjo 800 kosov v 8 urah. (Sedanja perutninska klavnica ima zmogljivost 40-45.000 piščancev v enakem času).

Kakšno delo ste po združitvi opravljali in s kakimi težavami ste se ubadali?

Po združitvi sem postal v novem podjetju Perutnini vodja komercialne službe. Težav ni manjkalo, kot jih tudi sedaj ne manjka. Bili pa so manjši problemi, ker je bila tudi firma manjša. Tudi razreševanje problemov ni bilo preveč zapleteno, saj je bil kolektiv že takrat složen in smo težave skupno reševali.

V letu 1962 smo se začeli preusmerjati v proizvodno delovno organizacijo. Takrat je bila zgrajena prva farma za pisanje piščancev — brojlerjev. To je bil mejnik v razvoju Perutnine Ptuj. Takrat se je delovna organizacija začela hitreje razvijati, večalo pa se je tudi število delavcev z redno zaposlitvijo.

Tudi težave so se povečale. Kolektiv ni imel izkušenj z vzrejo, tudi organizacijskih težav v začetku ni manjkalo. Največ težav pa je bilo zaradi mislenosti okolja in potencialnih potrošnikov o »umetnih piščancih«. Bili smo namreč med prvimi, ki smo s tako proizvodnjo začeli, zato lahko rečemo, da je bilo to pionirsko delo. Seveda pa smo na drugi strani bili deležni tudi podpore in pomoči, zato smo vzdržali in uspeli.

Zaradi razvijajočega se podjetja sem v letu 1964 prevzel delo referenta prodaje. Začeli smo razvijati lastno prodajno mrežo, za tem pa še organizirati dostavne proge. Hiter razvoj delovne organizacije pa je zahteval širše tržišče, zato smo začeli širiti prodajo preko trgovskih podjetij v Ljubljani in Zagrebu. Piščanec PP je postajal znan in cenjen.

Da bi bila prodaja zanesljiva smo začeli organizirati lastna prodajna skladišča s prodajalnami v Ljubljani in Zagrebu, kasneje pa še v Rijeki, Beogradu in končno še v Zenici. Pojavljamo se tudi že v Makedoniji.

Kakšno pa je vaše sedanje delo?

V zadnjem obdobju se ukvarjam predvsem s prodajo reprodukcijskega materiala (en dan starih piščancev in valilnih jajc). Pri tej prodaji so težave iz leta v leto večje. Smo velika, hitro se razvijajoča delovna organizacija, zato rabimo vedno več repromateriala. Ker pa ni možno zmogljivosti istočasno širiti, ker bi to zahtevalo ogromna finančna sredstva, se dogaja, da proizvodnja viškov repromateriala varira. To pa je vzrok, da je treba nenehno iskati nove in nove kupce, ker vsak kupec zahteva redno dobavo v njemu ustreznih terminih, tega pa vedno ne moremo zagotoviti.

Sedaj, ko proizvajamo tudi stare starše upamo, da bo težav manj. Ne smemo pa zanemariti konkurence. Predvsem proizvajalec provinjence (pasme) Hibro si prizadeva osvojiti jugoslovansko tržišče, zato kupcem repromateriala nudi izjemne ugodnosti. Kljub temu smo prepričani, da bomo z našo kvaliteto HUBARDA uspeli.

Povrniva se k prodaji piščančjega mesa. Večino kupcev ste organizirali prav vi. Kako sprejemajo pomanjkanje blaga zaradi nujnosti izvoza?

Kupce smo pridobili predvsem zato, ker smo se vedno držali načela »obljubi kar lahko daš«. Kupci vedo, da je Perutnina Ptuj vedno izpolnjevala obljube, razen v izjemno redkih primerih, ko

nam je to preprečila višja sila. Tudi težkega gospodarskega položaja in nujnosti izvoza se v večini zavedajo, zato kakih posebnih kritik do nedavno ni bilo. V zadnjem času pa razumevanje že plahni, saj moramo vedno več izvažati, za domače kupce pa ostane vedno manj naših kvalitetnih piščancev. Zaradi takega stanja nekateri že grozijo, kaj bo takrat, ko bomo proizvajali viške piščančjega mesa.

Kako pa ste ob vseh težavah zadovoljni z delom?

Z delom sem resnično zadovoljen, saj delam v okolju, kjer vlada razumevanje in je vedno prisotna pripravljenost pomagati.

Poleg obilice in zapletenosti dela pa je naš sogovornik Stanko Markež vedno našel čas za družbenopolitično delo. V času uvažanja množične reje piščancev in ko je bilo zaradi odpora do »umetnih piščancev« lete najtežje prodati je bil predsednik takratnega najvišjega samoupravnega organa — upravnega odbora. Sam pravi, da so zaradi težav z uvažanjem nove proizvodnje zasedli tudi vsak teden. Kasneje je bil

član delavskega sveta. Po reorganizaciji v TOZD je bil član in kasneje predsednik delavskega sveta TOZD Commerce. Trenutno je član delavskega sveta delovne organizacije in član IO sindikata TOZD Commerce.

Za svoje vsestransko prizadevno delo je prejel pismeno priznanje delovne organizacije, več pohval in končno red dela s srebrnim vencem.

Kaj vam to visoko družbeno priznanje pomeni?

Veliko! Zelo veliko. Nikdar nisem delal za lovorike ali priznanja, tudi razmišljal nisem nikoli o tem. Bil sem presenečen in zato mi je še toliko bolj prijetno, ko vidim, da takrat, ko v delu pozabljaš nase, nekdo to opazi in ceni; to je kolektiv, vodstvo delovne organizacije in tudi širša družbena skupnost. Zato mi to priznanje veliko pomeni.

Stanko Markež pa je kljub visokemu priznanju ostal skromen delavec. Ob podelitvi priznanja mu iskreno čestitamo, v novem 1982. letu pa mu želimo še več uspehov in osebne sreče.

Uredništvo

Naši jubilanti

Vsi si želimo ob raznih jubilejih, skromne pozornosti. Tudi delovni jubileji zaslužijo pozornost, pa tudi nagrado. Zato so se tudi samoupravni organi naše delovne organizacije odločili da se vsem delovnim jubilarom izročijo nagrade za 10, 20 in 30 let dela. Nagrade bodo vročene na občnih zborih sindikata.

30. LET

PRIIMEK IN IME

ŠIROVNIK Jože
KRAJNC Franc
LONGHINO Milan
OŠLOVNIK Julij
ŽGEČ Mirko
PERSON Štefka

TOZD

Tovarna krmil
Transservis
DSSS
DSSS
Commerce
Commerce

20. LET

BEGAN Franc
MERC Jurij
PAVLINIČ Julka
SVENŠEK Kristina
BEDRAČ Hilda
BABUSEK Marija
CVETKO Jože
KUREŽ Zinka
FEGUŠ Marija
KRAJNC Erna
SLEMENŠEK Terezija
MOTALN Hedvika
PRINCL Franc
ČERNIVEC Marija
KLINGER Neža
KOSTANJEVEC Terezija
DOBNIK Judita
VOLGEMUT Terezija
KUCHAR Franc
REBERNAK Viktor
LAJH Ivan
BEDRAČ Franc
ČEH Martin
LOVRENČIČ Franc
ŠIROVNIK Rozika
KRAMBERGER Majda
KOJC Karl

Tovarna krmil
Tovarna krmil
Perutninske farme
Perutninske farme
Perutninske farme
Perutninske farme
Perutninske farme
Perutninske farme
Perutninske farme
Mesna industrija — meso
Mesna industrija
Mesna industrija
Mesna industrija
Mesna industrija
Mesna industrija
Mesna industrija
Mesna industrija
Mesna industrija
Mesna industrija
Mesna industrija
Mesna industrija
Transservis
Transservis
Transservis

Obdeluje okrog 1 ha vinograde, v hlevu pa ima 16 glav goveje živine. Od tega 8 molznic. Pri delu mu pridno pomagajo žena, oče in mati. Pravi, da je dela dovolj za vse štiri, kljub temu pa se ob dobro organiziranem delu najde prosti čas. Takrat najraje sedi pred televizijo ali pa se posveti enoletni hčerkici.

Pomladi leta 1980 se je poročil in takrat tudi uradno prezele posestvo. V jeseni je pričel z gradnjo novega hleva za rejo brojlerjev s kapaciteto 18.000 kom. 16. maja 1981 je že vnhlevil prvi turnus v novozgrajeni objekt. Staremu hlevu pa se še vedno ni odpovedal, tako da sedaj redi skupno 24.000 brojlerjev. Pravi, da še stari objekt ni za odpis in da še vedno služi svojemu namenu. Seveda to potrjujejo tudi njegovi rezultati.

Čeprav mu je vzreja perutnine glavna panoga, se ukvarja še z živinorejo in vinogradništvom.

Tudi na družbenopolitičnem področju je Jurij precej aktiven. Je delegat v svetu KS in član vaše skupnosti. V TOK Hajdina je že drugo mandatno dobo v zboru delegatov. Bil je tudi delegat v odboru sklada rizika.

Na vprašanje, kaj je po njegovem mnenju potrebno še urediti v kooperacijskih odnosih, pravi, da je s sedanjim načinom sodelovanja zadovoljen in da nima posebnih pripomb. Prav pa bi bilo, če bi TOK Hajdina poskušal doseči za svoje kooperante pri lesnih podjetjih kakš sporazum, da bi kooperanti imeli prednost pri nabavi lesnih oblacev. Nabava le-teh je namreč za kooperante največji problem. Včasih tudi po petkrat potuje v Mestinje in nazaj s prazno prikolico. Tudi takrat, ko je nastajal tale zapis, je na dvorišču že bil pripravljen traktor, da se z ženo odpeljeta v Mestinje v upanju, da se tokrat vrneti s prikolico, polno oblacev, ki so za uspešno rejo prepotrebni.

Poslovil sem se od družine Pevec in se ob odhodu še enkrat zazrl v novozgrajeni objekt, v katerem bo kooperant Jurij letos vzredil okrog 144.000 brojlerjev. Milivoj Cimerman

Še pri hlevu niso pozabili na cvetje

PRIIMEK IN IME	TOZD
MAJCENOVICH Jože	Commerce
KOSIR Franc	Commerce
JAKIČ Miroslava	Commerce
PEŠTERAC Mileva	Commerce
VUČIČ Jovanka	Commerce
KLOBUČARIČ Marija	Commerce
NOVAK Nada	Commerce
PAPIČ Juraj	Commerce
DUNDOVIČ Josipa	Commerce
CMREČNJAK Drago	Ptujska tiskarna Ptuj

PRIIMEK IN IME	TOZD
SAGADIN Rudi	Transservis
PULKO Jože	Transservis
HORVAT Anton	Transservis
MULEC Angela	Transservis
MEGLIČ Franc	Transservis
HORVAT Stanko	Transservis
MARINKOVIČ Živorad	DSSS
BELŠAK Albina	DSSS
ZUPANIČ Ivan	TOK Hajdina
HRIBAR Marija	Commerce
PANTELIČ Slavko	Commerce
MILETIČ Ankica	Commerce
ZUBOVIČ Svetislava	Commerce
KLEMENČIČ Jože	Ptujska tiskarna Ptuj
ROZMAN Nada	Ptujska tiskarna Ptuj
MARKOVIČ Kristina	Ptujska tiskarna Ptuj
KRAJŠEK Ivan	Ptujska tiskarna Ptuj

GRAHL Ivan	Tovarna krmil
SKLEDAR Janko	Tovarna krmil
VINDIŠ Ivan	Tovarna krmil
HORVAT Anton	Tovarna krmil
MARINIČ Lizika	Perutninske farme
LOZINŠEK Ana	Perutninske farme
BEBER Katarina	Perutninske farme
ZELENGO Marjeta	Perutninske farme
SVENŠEK Tomislav	Perutninske farme
CEBEK Marija	Perutninske farme
CARTL Franc	Mesna industrija — meso
HOSTNIK Anica	Mesna industrija
KRALJ Franc	Mesna industrija
SLADNJAK Slavko	Mesna industrija
SITAR Janez	Mesna industrija
VAUPOTIČ Jožica	Mesna industrija
FEGUŠ Angela	Mesna industrija
KOLARIČ Rozalija	Mesna industrija
POTOČNIK Janez	Mesna industrija
GIGAN Dragica	Mesna industrija
CIGLAR Marjana	Mesna industrija
BEDRAČ Angela	Mesna industrija
ZEMLJAK Zvonko	Mesna industrija
ŠTIBERC Marjan	Mesna industrija
PRAPROTNİK Milena	Mesna industrija
KUMER Ivan	Mesna industrija
MASTNAK Albert	Mesna industrija
CAFUTA Franc	Mesna industrija
KRABONJA Vekoslav	Mesna industrija
VIŠENJAK Darinka	Mesna industrija
TOPLAK Lizika	Mesna industrija
VOGLAR Anton	Transservis
GOLOB Franc	Transservis
RAKUŠ Alojz	Transservis
BEDRAČ Jože	Transservis
RENKO Milan	Transservis
FERČEC Franc	Transservis
TOPOLOVEC Jože	Transservis
VRBNJAK Štefan	Transservis
VINDIŠ Janez	Transservis
FRAS Ivan	Transservis
MURKO Janez	Transservis
DEČMAN Marija	Transservis
ROGELJ Ivan	Transservis
DRAŠKOVIČ Marija	DSSS
PLOHL Sonja	DSSS
PŠAJD Ivan	TOK Hajdina
ŠTUMBERGER Anton	TOK Hajdina
CIMERMAN Milivoj	TOK Hajdina
BOMBEK Marjana	Commerce
ILJEVEC Ida	Commerce

Iz zgodovine tiskarstva

II. GUTENBERGOV IZUM TISKA

Danes na splošno sodijo, da je bil tisk izumljen leta 1440. Tedaj je Gutenberg živel v Strasbourgu. Žalostno je, da pokriva življenje in delo moža, ki je svetu prispeval največ luči, največja tema. Poročila o Gutenbergovem življenju in njegovi umetnosti so pičila in nejasna; na nobenem izmed prvih tiskov ni natisnjeno njegovo ime, nobeden od njegovih sodobnikov ne poroča o njegovem presenetljivem izumu. Edino, kar imamo od Gutenbergja še danes, so njegovi dragoceni tiski. Nastali so že pred več stoletji, a se še danes odlikujejo s tako lepoto, kakor da so pravkar prišli iz odtiskovalnice.

Vendar neutrudljivo raziskovanje zadnjih desetletij ni ostalo brez uspeha. Po listinah in tiskih, za katere je nesporno dokazano, da so iz Gutenbergove delavnice, lahko dobimo vsaj približno podobo o življenju in delovanju velikega mojstra.

Johanes Gensfleisch zur Laden, imenovan Gutenberg, izumitelj tiskarske umetnosti, je bil rojen v Mainzu, v hiši Gutenbergovih med leti 1394 in 1399. Iz

svojega rojstnega mesta se je izselil v septembru 1428. Od 1434 do 1444 je prebival v Strasbourgu, pozneje pa zopet v Mainzu, kjer se mu je leta 1445 ali 1446 posrečil prvi tipografski tisk. 17. januarja 1465 je bil imenovan za dvorjana volilnega kneza Mainza. Umrli je 3. februarja 1468, pokopan je v frančiškanski cerkvi v Mainzu.

Gutenbergova največja zasluga je predvsem izum ročne ulivalne naprave, ki mu je omogočila, da je ulival kovinske črke, in sicer v velikih množicah in zelo natančno. Tehnika izdelave za to potrebnih matric z jeklenimi pečatniki je bila znana že od prej zlatarjem in kovcem denarja. Tudi ti so delali z jeklenimi pečatniki, ki so jih vtiskovali v mehko kovino. To je Gutenberg dobro vedel, saj je bil najprej zlatar; tudi o članih njegove družine je znano, da so delali v kovalnicah denarja v Mainzu. Za sestavljanje črk v vrste in strani je Gutenberg uporabljal napravo, ki je bila podobna današnjemu vrstičniku. Pri konstruiranju odtiskovalnice je imel pred očmi papirničarsko in vinsko stiskalnico, ki sta mu bili kot Po-

rencu znani še iz mladosti. Mnogokaj je moral sicer spremeniti. Gutenbergova iznajdba je imela predvsem kovinsko tehnični značaj, ker so odtelj lahko črke posamezno ulivali iz kovine. Nemčija je imela v tedanjem času pomembne kovinske rudnike in zelo razvito pridobivanje kovin; predvsem na zahodu in v Krkonoših. Tu je bila v sredi 15. stoletja precejšnja proizvodnja bizmuta. Razne listine poročajo, da so tedaj prav tiskarji največ uporabljali to kovino. Tiskarske črke so namreč ulivali iz bizmuta, kositra in svinca.

Najstarejši tisk, ki se nam je ohranil, je »Fragment vom Weltgericht« (odlomek o vesoljni sodbi) iz leta 1445 ali 1446, po obeh straneh potiskan list formata 9 x 12,5 cm; shranjen je v Gutenbergovem muzeju v Mainzu. Besedilo je vzeto iz nekega srednjeveškega ljudskega molitvenika. Iz naslednjih let je večje število tiskov, kot tako imenovani »Donati«, šolske knjige v latinščini, dalje astronomski koledar za leto 1448 in končno tako imenovani Turški koledar za leto 1455, ki je najstarejša knjiga, ohranjena v popolnem izvodu.

Leta 1450 si je Gutenberg od mainškega meščana Johanna Fusta sposodil 800 goldinarjev, to je tako znatno vsoto, da bi mogel v tistem času zanj kupiti okoli 100 pitanih volov. Leta 1452 je posojilo zvišal na 1600 goldinarjev, hkrati pa je Johannes Fust postal družabnik Gutenbergovega podjetja. Zaradi posojila je nastal leta 1455 med njima spor, o katerem je razsojal mališki zbor. O tem so ohranjene važne listine. Zbor je razsodil, da preide večji del Gutenbergove tiskarne, zlasti večina dragocenih tiskarskih črk, v Fustovo last. Denarnik je torej zmagal

nad duševnim lastnikom izuma! Delo v tiskarni je Fust nadaljeval ob pomoči Petra Schöfferja, enega izmed pomočnikov izumitelja.

Leta 1455, torej v letu, ko je bil izumitelj opeharjen za sadove večletnega dela, je izšlo najpomembnejše Gutenbergovo delo, to je 42-vrstična biblija. Zanj je imel Gutenberg vzor v gotski pisavi, s kakršno so tedaj menihi pisali molitvenike. — 42 — vrstična biblija obsega dva zvezka formata folio, ki je imel vsak okoli 640 strani. Naklada je bila ocenjena na 150 izvodov, tiskanih na papirju, in 30 izvodov na pergamentu. V začetku našega stoletja je bilo ohranjenih še 32 + 12 izvodov, od katerih samo po en zvezek. Koliko izvodov je prebilo obe svetovni vojni, ni znano. Barvne naslove poglavij, inicialke in obrobne okrasne vinjete so po tisku ročno dodali tako imenovani rubrikatorji.

V Gutenbergovi delavnici sta leta 1457 končala Fust in Schöffer prvo tiskano delo, v katerem je bilo navedeno ime tiskarja in leto izida. To delo je bilo »Psalterium«. Ker je bil tisk končan dve leti po izločitvi Gutenbergja, so ga verjetno pričeli še pred letom 1455, tako da je tudi sam izumitelj pri tem bistveno sodeloval. »Psalterium« je med prvimi tiskimi edino delo, ki ga glede tipografske lepote lahko vzorecimo z 42-vrstično biblijo. Rdeče in modre inicialke so bile tiskane, tako da imamo s tem pravzaprav ohranjen prvi večbarvni knjižni tisk.

Ko sta se s Fustom razšla, je ostalo Gutenbergu nekaj tiskarskih naprav, do njegove smrti pa so ostale njegove last tudi črke, iz katerih je bila stavljen 42-vrstična biblija. Vendar niso

(Nadaljevanje na 11. strani)

Za divjad vedno več zanimanja

V času ko so vsa naša gospodarska prizadevanja usmerjena v zagotovitev čim več deviznih sredstev, ugotavljamo, da se je naši, včasih edini izvozni dejavnosti, pridružil že izvoz DSP in izvoz mesa piščancev. Vrednostno sta slednji dejavnosti preslegli vrednost izvoza divjadi. Vendar pa je izvoz divjačine vir za zagotovitev deviznih sredstev za uvoz dela nepogrešljivega reprodukcijskega materiala.

Ob pogledu na razmere pri odkupu ugotavljamo, da je opaziti veliko zanimanje za to dejavnost pri drugih delovnih organizacijah. Dejstvo, da se danes ukvarja z odkupom divjačine v Sloveniji že šest odkupovalcev kaže, da je temu tako. Posledice ugotovljenega pa se kažejo v različnih pristopih posameznih odkupovalcev ter s tem neenotnim pogojem odkupa. Takšno stanje pa je le povod nekaterim novim odkupovalcem. Vsa prizadevanja Lovske zveze Slovenije ter Sveta za ekonomsko-financijsko vprašanja pri LZS ne nudijo ustrezne rešitve nastale situacije saj so posamezni interesi še vedno v premoči. Vodstva LD sama ugotavljajo na eni strani, da je di-

vjad draga, na drugi strani pa jih bega velika zainteresiranost odkupovalcev za divjad kar dviguje spontano ceno neglede na realizirano vrednost divjačine. Pri nas vsa ta dogajanja podrobno spremljamo ter se novo nastalim situacijam nenehno prilagajamo. Lovske družine oskrbujejo z našimi zmrzovalnimi skrinjami ter organiziramo odvoz divjadi kjer je to mogoče ob koriščenju povratnega transporta. Spoznanje, da si z organiziranjem odkupnih mest lahko zagotovimo ustrezne količine divjačine pač narekuje določena vlaganja. Poleg tega pa posvečamo veliko pozornosti odnosu do divjadi, da to ni samo blago temveč meso, ki služi za ljudsko prehrano. Vsa odkupljena divjad gre danes v zmrznjenem stanju v izvoz. Po novih predpisih za izvoz v ZR Nemčijo pa bomo morali meso divjačine izkoževati ter pakirati po želji kupca. Zakon začne veljati s 1. januarjem 1982. Predvidena rekonstrukcija obstoječega skladišča pa bo opravljena predvidoma do 1. 5. 1982 s tem, da bodo letošnje količine izvožene do konca leta 1981.

Z novim načinom dela bomo vlagali del sredstev in dela v meso divjadi ter s tem dosegli večji izvozni učinek. Na drugi strani pomeni, da bo morala biti osnovna surovina na višji stopnji kvalitete.

Zato pomo v naslednji lovni sezoni posvečali kvalitetnemu prevzemu še večjo pozornost, da bodo naša prizadevanja dosegla ustrezne rezultate na tujem tržišču.

Mirko Bauman

Nakladanje divjadi v ljubljanskem PP skladišču

(foto: arhiv Mirko Bauman)

Viktor Rebernak s krapom velikanom

Tudi to je šport

Ko govorimo o športu ponavadi mislimo na običajne tekmovalno športne panoge. Redko kdo razmišlja o tem, da je tudi ribištvo šport in še tekmovalni povrh.

Čeprav je ribištvo šport pa Viktor Rebernak tega orjaka ni ulovil na tekmovalju marveč kar tako »za hobi«. Ob pogledu na lepega krapa boste verjeli, da je težak 16,40 kg in da meri kar 94 cm. Potrebno pa je reči še to, da je po znanih podatkih največji krap ujet v Dravi po vojni.

Najbrž vas zanima tudi to, kaj pravi srečni ribič o ribolovu in ribah. Kot večina dobrih ribičev tje tudi Viktor Rebernak v mladih letih začel ribariti »na črno«. Uradno je postal ribič leta 1959. Od takrat dalje je lovil že v vseh vodah ptujske občine. Zadnje čase pa najraje lovi v Dravi.

Pravi, da gre karkoli in kamorkoli loviti le s kolegi, da pa sam poskuša ujeti težjo ribo. Pri tem je bil vsekakor najuspešnejši v letošnjem letu. Sicer pa je ujel že več 5–6 kg težkih krapov, nekaj težjih ščuk pa tudi 8-kilogramskega soma.

Povraščal sem ga tudi o kaki zanimivosti pri lovu. Pravi, da jih je precej, razložil pa je, kako je ob neki priliki lovil, ko je podust

»prijela« jo je napadla ščuka. Po »borbi« je verjel, da jo ima v podjemalki, ko mu je ščuka podjemalko raztrgala in jo s plenom popihala.

Seveda me je zanimalo, kakšen je »bil boj« s tem orjaškim krapom. »Ni bil preveč žilav« pravi Viktor, nato pa je dodal, da je takoj vedel, da je prišlo nekaj velikega, zato je moral tudi popuščati. Najprej je moral toliko popustiti, da je razvil vseh 80 m »najlonke«. Potem ga je začel voditi in ga končno upehanega privedel v podjemalko.

Pri ribiškem športu Rebernaku najbolj moti to, da niso vsi »športniki«. Še bolj pa ga moti navlaka, katero nevestni občani odvržejo v vode, ki so že tako preveč onesažene.

O receptu za ulov velike ribe je dejal, da ga ni. Če hoče veliko ribo moraš čakati in čakati. Riba se ulovi sama ribič ji samo nastavi trnek.

Viktor pa skrbi tudi za ribiški podmladek, zato že vodi loviti sina, ki je tudi ujel 2-kg-logramskega krapa.

Ribištvo je Rebernaku razvedrilo in najljubša rekreacija. Sicer pa je tudi gobar in nasploh je zelo rad v čisti naravi, katere pa je žal vsaki dan manj.

L. C.

Za boljše gospodarjenje s sredstvi

Finančno planiranje v organizacijah združenega dela, bankah in finančnih organizacijah.

Zakon o denarnem sistemu Ur. list SFRJ 49/76) določa v 15. členu, da morajo organizacije združenega dela, banke in druge finančne organizacije ohranjati svojo sposobnost za izpolnjevanje zapadlih obveznosti. Neizpolnjevanje zapadlih obveznosti se smatra kot prilaščanje tujega premoženja in preprečevanje izvrševanja samoupravnih pravic pri razpolaganju z družbeno lastnino. V 16. členu določa isti zakon, da so organizacije združenega dela in druge finančne organizacije dolžne določiti v svojih aktih način ohranjanja likvidnosti in ukrepe za primer nelikvidnosti. 17. člen zakona pa zavazuje organizacije združenega dela, da v skladu s svojim obsegom poslovanja oblikujejo rezervni sklad ter pazijo na usklajenost rokov med obveznostmi in terjatvami.

Finančno planiranje v organizacijah združenega dela, bankah in drugih finančnih organizacijah

torej ni le potreba, ki zagotavlja smotno in boljše gospodarjenje s sredstvi za tekoče poslovanje, ampak je v bistvu zakonska obveznost slehernega uporabnika družbenih sredstev.

Prvi pogoj za stvarni finančni plan sta finančna disciplina subjektov, ki vstopajo v medsebojne dolžniško-upniške in kreditne odnose, ter vodenje ažurnih evidenc o nekaterih elementih za sestavo plana (na primer o izdanih in prejetih fakturah, dogovorjenih prodajah blaga in nabavah surovin, izdanih, prejetih, indosiranih in eskontiranih menicah, prejetih in zapadlih kreditih itd.).

Finančno oziroma likvidnostno planiranje predstavlja za organe upravljanja v delovnih ali sestavljenih organizacijah (posebne finančne službe, interne banke) in v temeljnih bankah osnovo za odločanje o združevanju sredstev, za najemanje kratkoročnih kreditov in za plasiranje morebitnih presežkov.

S finančnim planiranjem ugotavljamo na krajši ali daljši rok presežek oziroma primanjkljaj

sredstev na žiro računu in drugih računih. Pri tem se plani razlikujejo oziroma je planiranje enostavnejše v enovitih delovnih organizacijah kot v delovnih organizacijah, ki imajo v svoji sestavi temeljne organizacije, in sestavljenih organizacijah, posebno, če so se temeljne organizacije dogovorile, da bodo imele na ravni delovne ali sestavljene organizacije organizirano posebno finančno službo ali ustanovljeno interno banko.

V odseku za kratkoročno kreditiranje gospodarstva Kreditne banke Maribor zbirajo, preverjajo in usklajujejo mesečne finančne plane nekaterih večjih organizacij združenega dela.

Kratkoročni finančni plan sestavljajo:

- plan prilivov,
- plan odlivov in
- pomožni obrazci.

Vsi podatki, ki jih vnašamo v plan priliva ali odliva, ne predstavljajo dejanskega priliva oziroma odliva na žiro računu, ampak pomenijo terminski denar (vrednostni papir) ali pa jih uporabljamo za preverjanje realnosti nekaterih podatkov. Zato se ti podatki ne seštevajo in so v oklepajih. Na pomožnih obrazcih zbiramo podatke o deviznem poslovanju, ki se odraža na dinarskem žiro računu, o prejetih, indosiranih in eskontiranih menicah ter o izdanih lastnih menicah.

Finančno oziroma likvidnostno planiranje pa ima svoj smisel le v primeru, če so plani izdelani pravočasno in če so usklajeni na vseh nivojih in z vsemi nosilci planiranja. Idealno bi bilo, če bi bilo finančno poslovanje v delovnih in sestavljenih organizacijah organizirano tako, da bi bilo možno pričeti s planiranjem v temeljnih organizacijah ter bi na osnovi teh planov izdelali plane po delovnih organizacijah v po-

sebni finančni službi, na osnovi plana v delovnih organizacijah pa še plane v internih bankah na ravni sestavljenih organizacij.

Na osnovi tako izdelanih planov bi bilo možno v temeljnih bankah bolje in hitreje izračunati likvidnost, seveda po predhodnem usklajevanju potreb z večjimi organizacijami združenega dela, njihovimi finančnimi službami in internimi bankami, ki bi bile zajete v sistem finančnega planiranja. Le takšno, čim bolj stvarno planiranje, bi omogočilo pravičnejše razdeljevanje sredstev v bankah ter zagotavljanje sredstev prvenstveno za dogovorjene prioritete namene. Uvajanje sistema finančnega planiranja pa pomeni seveda tudi novo kvaliteto v kreditno-dolžniških razmerjih.

V ilustracijo navajamo še nekaj misli o likvidnostnem planiranju, ki jih dr. Crnkovič navaja v svoji knjigi Denar in kredit v OZD:

— Tudi pri podrobnem načrtovanju ni mogoče priliva — odliva popolnoma uskladiti, čeprav se neskladje prav s planskim ukrepanjem lahko bistveno zmanjša.

— V praksi se faza ugotavljanja potrebnih finančnih sredstev pogosto zanemarljivo ali pa opravi površno. Vzrok je v tem, da se sredstva nabavljajo na hitro, ker je potreba nastala nepredvideno. Pravi vzrok je torej v tem, da je zanemarljivo planiranje; kajti če planiramo, se ne more zgoditi, da bi se potrebe po finančnih sredstvih pojavljale nepredvideno.

— Za poravnavo načrtno oblikovanih obveznosti in tudi za nepredvidene obveznosti mora delovna organizacija razpolagati z zadostno vsoto denarja. Nelikviden je tisti, ki mu manjka malo, kot tisti, ki mu manjka dosti.

Mitja RASTEIGER

(Nadaljevanje z 10. strani)

ohranjeni nobeni drugi tiski, o katerih bi za trdno vedeli, da so jih napravile roke izumitelja. Verjetno je, da je Gutenberg, kakor trdi neka listina iz leta 1508, na starost oslepel.

Tu in tam so spodbijali Gutenbergu slavo kot izumitelju tiskarske umetnosti. Predvsem so trdili, da je izumitelj tiskarstva Holanec Laurens Janszoon Goster. Danes je ta trditev dokončno zavrnjena, nesporno pa je, da je na daljnem Vzhodu, na Kitajskem, kovač Pi Šeng že v 11. stoletju izdeloval črkovna znamenja, in sicer iz gline, ki jih je nato žgal in uporabljal za tisk. Pravzaprav to niso bila posamez-

na črkovna znamenja v našem pomenu, marveč cele besede. Za črkovni sestavek je bilo potrebnih več tisoč različnih tip. Okoli leta 1400 so na Koreji ulivali take tipe iz bakra. Z vso pravico lahko torej trdimo, da je bil postopek stavljenja in tiskanja s premakljivimi črkami znan že pred Gutenbergom, vendar pa je zelo dvomljivo, da bi komu v Evropi ta tehnika znana v Gutenbergovem času. Postopek Pi Šenga se celo na Kitajskem ni razširil, marveč so še dlje časa uporabljali tisk z lesorezov.

Povzeto iz: Maks Blejč — PRIROČNIK ZA ROČNE STAVCE

Prihodnjič: ŠIRJENJE TISKARSKE UMETNOSTI

Priredil Jože Sluga

Novoletna nagradna križanka

[illegible]

Rešitve pošljite do 20. januarja 1982 na naslov: Mesokombinat Perutnina Ptuj, Potrčeva 8, UREDNIŠTVO PTUJSKEGA PERUTNINARJA.

PTUJSKI PERUTNINAR, glasilo delovnega kolektiva in kooperantov Mesokombinata Perutnina Ptuj, izdaja delavski svet OZD. Glasilo ureja redniški odbor: Franjo Bezjak, Ivan Ciglar, Igor Galič, Marija Glaser, Jože Ilvovšek, Majda Kuzma, Marica Pešec. Glavni urednik Lojze Cajnko, odgovorni urednik Jakob Butolen. Naklada 1.900 izvodov, uredništvo in uprava Ptuj, Potrčeva 8. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Glasilo je oproščeno temeljnega prometnega davka, na podlagi mnenja Sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije, št. 421-1/72, z dne 5. 12. 1977. TiskaTOZD Ptuiske tiskarna, Ptuj.

PRILOGA

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE STATUTA DELOVNE ORGANIZACIJE MESOKOMBINATA PERUTNINA n. sol. o. PTUJ, Potrčeva 8 OSNUTEK

Po sklepu delavskega sveta delovne organizacije Mesokombinat Perutnina Ptuj z dne 29. 7. 1981 je bil začel postopek za spremembo statuta delovne organizacije, zaradi ustanovitve kolegijskega poslovnega organa v delovni organizaciji. Zaradi tega se črtajo vsa določila o individualnem poslovnem organu (generalnem direktorju) in se smiselno nadomestijo z določili o kolegiskem poslovnem organu.

Spremembe in dopolnitve so naslednje:

Člen 13 se spremeni in glasi:

Delovno organizacijo predstavlja in zastopa predsednik kolegijskega poslovnega organa.

Predsednika kolegijskega poslovnega organa nadomešča član kolegijskega poslovnega organa odgovoren za komercialno, z enakimi pooblastili.

Predsednik kolegijskega poslovnega organa lahko pooblasti za zastopanje delovne organizacije v določenih primerih druge osebe in sicer v mejah svojih pooblastil.

Člen 14 se črta in nadomesti z besedilom:

Poleg predsednika kolegijskega poslovnega organa zastopa delovno organizacijo in zanjo podpisuje še:

1. član kolegijskega poslovnega organa, odgovoren za vodenje komercialnega sektorja,

2. član kolegijskega poslovnega organa, odgovoren za vodenje finančno računovodskega sektorja,

3. član kolegijskega poslovnega organa, odgovoren za usklajevanje proizvodno tehnoloških zadev in razvoja,

4. direktor proizvodno planskega sektorja,

5. direktor splošnega sektorja,

vsak je pooblaščen glede na delo, ki ga opravlja.

Člen 15 se spremeni in glasi:

Za delovno organizacijo podpisuje predsednik kolegijskega poslovnega organa, oz. osebe iz 14. člena tega statuta. Za banko in službo družbenega knjigovodstva pa podpisujejo predsednik kolegijskega poslovnega organa in osebe, ki jih pooblasti poslovni organ delovne organizacije.

Listine finančnega značaja sopodpisuje računovodja delovne organizacije.

Člen 16 se spremeni in glasi:

V zadevah zunanjetrgovinskega poslovanja predstavlja, zastopa in podpisuje za delovno organizacijo predsednik kolegijskega poslovnega organa. Poleg predsednika zastopa in podpisuje listine in dokumente v zadevah zunanjetrgovinskega poslovanja član kolegijskega poslovnega organa, odgovoren za komercialno z enakimi pooblastili kot predsednik.

Vodja službe za izvoz in uvoz sopodpisuje listine in dokumente v zadevah zunanjetrgovinskega poslovanja in opravlja vsa druga opravila kot določa samoupravni splošni akt o razvidu del in nalog.

Listine in dokumente finančnega značaja v zadevah zunanjetrgovinskega poslovanja sopodpisuje član kolegijskega poslovnega organa odgovoren za področje financ in računovodstva.

Delavci, ki opravljajo dela in naloge v zunanjetrgovinskem poslovanju morajo poleg splošnih in posebnih pogojev izpolnjevati še pogoje, ki jih določajo predpisi o zunanjetrgovinskem poslovanju.

Člen 32 se spremeni in glasi:

Delovna skupnost skupnih služb je organizirana po sektorjih in službah, ki imajo v svoji sestavi organizacijske enote, v skladu s samoupravnimi akti delovne skupnosti.

Ti sektorji so:

1. splošni sektor
2. komercialni sektor
3. finančno računski sektor
4. proizvodno planski sektor

Komercialni sektor vodi član kolegijskega poslovnega organa, odgovoren za komercialno.

Finančno računovodski sektor vodi član kolegijskega poslovnega organa odgovoren za finance, in zadolžen za investicije.

Ostale sektorje vodi direktor sektorja, kot delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostjo. Direktorja sektorja imenuje delavski svet delovne organizacije na predlog razpisne komisije, po javnem razpisu za dobo 4 let. Po izteku mandata je direktor sektorja lahko ponovno imenovan.

Za sestavo razpisne komisije, postopek pri kandidiranju in način izvolitve direktorja sektorja ter druge pravice in določbe v zvezi z imenovanjem direktorja sektorja, veljajo določila tega statuta, kot veljajo določila za izvolitev predsednika in članov kolegijskega poslovnega organa.

V členu 33 se črta tč. 2 in 3, pri točki 4 pa se namesto razvojno planskega sektorja napiše proizvodno planski sektor.

V členu 34 se spremeni določila o razvojno planskem sektorju, ki se preimenuje v proizvodno planski sektor.

Investicijska in razvojna dejavnost se izločita iz sektorja in se za nuno izvajanje sklepov ustanovi posebna služba.

Nova določila so naslednja:

PROIZVODNO PLANSKI SEKTOR

Proizvodno planski sektor ima naslednje naloge:

- izdela enotno metodologijo planiranja,
- zbira in analizira podatke za izdelavo predlogov načrtov proizvodnje, prodaje, celotnega prihodka in delitev dohodka, amortizacije, zaposlenosti, in drugih načrtov,
- je koordinator za vsklajevanje načrtov med temeljnimi organizacijami,
- pripravlja in izdeluje vse vrste planov (dolgoročne, srednjeročne in letne operativne),
- opravlja analize o izvrševanju planov in stroškov,
- je odgovoren za načrtovanje optimalne zaposlenosti vseh zmogljivosti v danih ekonomskih in drugih okoliščinah,
- pripravlja predlog kvantifikacij in instrumentacije za dohodkovne odnose v delovni organizaciji,
- vrši statistično službo za delovno organizacijo.

RAZVOJNA IN INVESTICIJSKA SLUŽBA

Razvojno in investicijsko službo vodi član kolegijskega poslovnega organa, odgovoren za vsklajevanje proizvodno tehnoloških zadev in razvoja.

Naloge te službe so:

- spremljajo razvoj dejavnosti podpisnikov,
- v sodelovanju s strokovnimi delavci temeljnih organizacij skrbijo za izpopolnitev in razvoj tehnologije in proizvodov,
- predlaga uvajanje novih proizvodov ali ukinitvev obstoječih,
- razvija inženiring usluge za potrebe TOZD in poslovnih partnerjev,
- skrbi za sodelovanje z raziskovalnimi institucijami s področja dejavnosti delovne organizacije,
- predlaga dolgoročne in letne načrte za izgradnjo novih zmogljivosti v sodelovanju z ostalimi sektorji,
- je nosilec za izdelavo tehnične dokumentacije,
- je nosilec in koordinator za izdelavo investicijskih programov,
- skrbi za pridobitev soglasij, ki so pri investicijskih potrebna,
- je nosilec oddajanja investicijskih del in opreme ter skrbi za izbor najugodnejšega izvajalca del,
- kontrolira izgradnjo objektov in opreme,
- je nosilec za prevzem zgrajenih objektov ter predaje objektov v obratovanje.

Člen 35 se spremeni in glasi:

Predsednik kolegijskega poslovnega organa je istočasno vodja delovne skupnosti skupnih služb in skrbi za vsklajeno poslovanje med posameznimi sektorji.

Člen 62 se spremeni v tč. 2, kjer se namesto »generalni direktor« vstavi — kolegijski poslovni organ.

V členu 87 se namesto »generalnemu direktorju« napiše — predsedniku kolegijskega poslovnega organa.

V členu 88 se v 5. alineji napiše: kolegijsko poslovni organ.

V členu 91 se v 6. alineji napiše: voli in razrešuje kolegijski poslovni organ.

V členu 94 se namesto »generalni direktor« napiše —kolegijskega poslovnega organa.

V poglavju samoupravni organi delovne organizacije se črta tč. 2 in vsi členi od 111—129. Namesto teh se v tč. 2 napiše: KOLEGIJSKI POSLOVODNI ORGAN in vstavi 21 novih členov od 111—132, ki določajo sestavo, volitve, naloge, predčasno razrešitev in druge določbe o kolegiskem poslovnem organu.

111. člen

Kolegijski poslovni organ je organ, ki usklajuje delo poslovnih organov temeljnih organizacij, da bi se uresničili skupni cilji in interesi temeljnih organizacij. Kolegijski poslovni organ organizira in usmerja opravljanje del iz skupnih funkcij, ki so jih s samoupravnim sporazumom o združitvi v delovno organizacijo temeljne organizacije poverile delovni organizaciji oz. delovni skupnosti.

112. člen

Kolegijski poslovni organ sestavljajo:

- predsednik kolegijskega poslovnega organa,
- član kolegijskega poslovnega organa, odgovoren za komercialno,
- član kolegijskega poslovnega organa, odgovoren za finančno računovodske zadeve,
- član kolegijskega poslovnega organa odgovoren za vsklajevanje proizvodno tehnoloških zadev in za razvoj.

113. člen

Predsednika in člane kolegijskega poslovnega organa imenuje delavski svet delovne organizacije na podlagi javnega razpisa, na predlog razpisne komisije.

Mandat predsednika in članov kolegijskega poslovnega organa traja 4 leta.

Po preteku mandatne dobe so lahko predsednik in člani kolegij-

skega poslovnega organa vnovič imenovani na način in po postopku, ki ga določa zakon in ta statut.

114. člen

Za predsednika in člane kolegijskega poslovnega organa so lahko imenovani delavci, ki poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjujejo še naslednje pogoje:

- da imajo visoko ali višje šolsko izobrazbo,
- da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj na zahtevnejših vodstvenih delih,
- da so dosegli pri svojem prejšnjem delu pomembne organizacijske vodstvene uspehe,
- da imajo družbeno-politične vrline in pozitivni odnos do samoupravljanja,
- član kolegijskega poslovnega organa odgovoren za komercialno mora poleg navedenega imeti še zunanjetrgovinsko registracijo in mora aktivno obvladati en tuji jezik.

115. člen

Razpisna komisija šteje 6 članov. Dva člana imenuje delavski svet delovne organizacije izmed delavcev temeljnih organizacij oz. delovne skupnosti, dva člana imenuje konferenca sindikata delovne organizacije, dva člana pa družbenopolitična skupnost.

Razpisna komisija predlaga enega ali več kandidatov izmed prijavljenih na razpis; svoj predlog določi razpisna komisija z dvotretjinsko večino glasov vseh članov.

Če razpisna komisija ne more določiti predloga za imenovanje z večino iz prejšnjega odstavka tega člena, predlaga delavski svet novo razpisno komisijo v skladu z določili 1. odstavka tega člena.

116. člen

Delavski svet lahko imenuje predsednika in člane kolegijskega poslovnega organa le izmed kandidatov, ki jih predlaga razpisna komisija.

117. člen

Kolegijski poslovni organ opravlja naslednje zadeve:

- vodi in usklajuje poslovanje delovne organizacije,
- koordinira delo poslovnih organov temeljnih organizacij,
- izvršuje sklepe in smernice delavskega sveta delovne organizacije,
- sprejema ukrepe za najoptimalnejšo organizacijo dela, z namenom doseganja čimboljših delovnih rezultatov,
- pripravi in predlaga ukrepe za rast produktivnosti dela,
- sprejema operativne ukrepe za izvrševanje poslovne politike, in plana razvoja in predlaga organom upravljanja sprejemanje potrebnih ukrepov,
- obravnava osnutek plana delovne organizacije in vse posamične odločitve v zvezi z njegovo izvršitvijo ter daje o njem predloge in mnenje,
- predlaga programe združevanja sredstev za skupne naložbe,
- prevzema odgovornost za zakonitost dela in poslovanja v delovni organizaciji,
- obravnava probleme posamezne temeljne organizacije, ki utegnejo biti pomen oz. posledice za druge temeljne organizacije,
- obravnava pojave, ki so pomembni za uspešno poslovanje, pojave, ki lahko privedejo do nesporazuma med temeljnimi organizacijami in pojave, ki lahko škodljivo delujejo na medsebojna razmerja ter sprejema ukrepe za njihovo odvrnitev,
- daje poročila o delu in poslovanju delovne organizacije delavskemu svetu delovne organizacije in delavskim svetom temeljnih organizacij,
- odobrava službena potovanja v inozemstvo vsem delavcem temeljnih organizacij oz. delovne skupnosti,
- opravlja še druge zadeve, ki so mu zaupane s statutom in drugimi splošnimi akti.

118. člen

Kolegijski poslovni organ dela in sprejema sklepe v skladu s smernicami delavskega sveta delovne organizacije, stališči delavcev temeljnih organizacij, izraženih z osebnim izjavljanjem, ter na osnovi planov dela in programov razvoja. Kolegijski poslovni organ pravno veljavno določa z večino vseh članov.

Kolegijski poslovni organ je pri svojem delu samostojen v okviru svojih pravic in dolžnosti ter je odgovoren delavcem temeljnih organizacij in delavskemu svetu delovne organizacije.

Kolegijski poslovni organ je v okviru svojih pravic in dolžnosti odgovoren tudi za rezultate skupnega poslovanja ter za organiziranje in koordiniranje delovnega procesa v delovni organizaciji.

119. člen

Če kolegijski poslovni organ meni, da je akt delavskega sveta in drugih organov delovne organizacije v nasprotju z zakonom, samoupravnim sporazumom o združitvi v delovno organizacijo, statutom ali drugimi samoupravnimi splošnimi akti, mora na to opozoriti organ, ki je tak sklep sprejel.

Če organ kljub opozorilu vztraja pri svojem aktu, mora kolegijski poslovni organ zadržati izvršitev akta, razen posamičnih aktov, izdanih v upravnem postopku, in akte, o katerih je pristojno dokončno odločati sodišče, in o tem v treh dneh obvestiti pristojni organ družbenopolitične skupnosti.

120. člen

O sejah kolegijskega poslovnega organa se mora voditi zapisnik v katerem se morajo zapisati odločitve kolegijskega poslovnega organa in poimensko stališča ter predlogi posameznih članov.

Člani kolegijskega poslovnega organa so odgovorni za svojo odločitev pa tudi opustitve sprejete na sejah, v skladu s svojimi predlogi.

121. člen

Odločitev in sklepe poslovnega organa delovne organizacije so dolžni izvajati oz. skrbeti za njihovo izvedbo:

- predsednik kolegijskega poslovnega organa,
- direktorji temeljnih organizacij, vsak v okviru svojega področja dela,
- delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v okviru svojega področja dela.

122. člen

Medsebojna razmerja med kolegijskim poslovnim organom delovne organizacije in vodji temeljnih organizacij temeljijo na medsebojnem sodelovanju in sporazumevanju v mejah njihovega delovnega področja.

Odločitve in sklepe kolegijskega poslovnega organa, ki jih je ta sprejel v okviru izvajanja skupnih zadev temeljnih organizacij, so dolžni izvajati vodje temeljnih organizacij.

Če vodja temeljne organizacije meni, da odločitev kolegijskega poslovnega organa ni v skladu z zakonom, s samoupravnim sporazumom o združitvi v delovno organizacijo in s tem statutom, ali bistveno ogroža zakonite interese temeljne organizacije, obvesti o tem delavski svet temeljne organizacije in delavski svet delovne organizacije.

Če vodja temeljne organizacije izda odločitev ali sklepe, ki nasprotujejo samoupravnemu sporazumu o združitvi v delovno organizacijo ali drugim samoupravnim splošnim aktom ali odločitvi kolegijskega poslovnega organa, ima predsednik kolegijskega poslovnega organa pravico zadržati izvršitev take odločitve ter mora o tem obvestiti delavski svet temeljne organizacije in delavski svet delovne organizacije.

PREDSEDNIK KOLEGIJSKEGA POSLOVNEGA ORGANA

123. člen

Predsednik kolegijskega poslovnega organa je odgovoren delavcem temeljnih organizacij in delavskemu svetu delovne organizacije za zakonitost dela delovne organizacije.

Predsedniku kolegijskega poslovnega organa poverjajo temeljne organizacije in delovna skupnost zlasti naslednje naloge:

- zastopanje in predstavljanje delovne organizacije,
- izvrševanje sklepov delavcev, organov samoupravljanja in kolegijskega poslovnega organa,
- sodelovanje na sejah delavskega sveta delovne organizacije, in drugih samoupravnih organov, vendar brez pravice odločanja,
- predsedstvo in vodstvo kolegijskega poslovnega organa,
- vodenje priprav za ljudsko obrambo in družbeno zamozaščito,
- zadolžen za splošne zadeve,
- izdajo potnih nalogov za službena potovanja v tuzemstvo vodjem temeljnih organizacij, in delavcem skupnih služb,
- druga opravila, določena s samoupravnim sporazumom o združitvi v delovno organizacijo in tem statutom ali samoupravnimi splošnimi akti delovne organizacije ter z zakonom.

Predsednik kolegijskega poslovnega organa je istočasno tudi vodja delovne skupnosti skupnih služb.

RAZREŠITEV KOLEGIJSKEGA POSLOVNEGA ORGANA

124. člen

Predsednik in člani kolegijskega poslovnega organa so lahko razrešeni pred potekom dobe za katero so imenovani:

- če se odpovedo tej funkciji,
- če s svojim nevestnim delom in prekoračenjem svojih pooblastil povzročajo večjo škodo delovni organizaciji,
- če s svojim ravnanjem ali opustitvami onemogočajo uresničevanje samoupravnih pravic delavcev, ali če je zaradi njihovega ravnanja prišlo do hujših motenj v samoupravnih odnosih v delovni organizaciji,
- če ne izvršujejo obvez, ki jim jih nalagajo zakon in samoupravni splošni akti,
- če ne izpolnjujejo sklepov in odločitev organov upravljanja,
- če po njihovi krivdi pride do izgub v poslovanju oziroma do znatno manjših izpolnitev proizvodnega oz. gospodarskega plana.

125. člen

Zahtevek za uvedbo postopka za razrešitev predsednika in članov kolegijskega poslovnega organa lahko dajo delavci na zboru najmanj tretjine vseh temeljnih organizacij, najmanj ena četrtna delegatov delavskega sveta, odbor samoupravne delavske kontrole, družbeni pravobranilec samoupravljanja, predsedstvo konference sindikata in družbenopolitična skupnost občine.

126. člen

O sprejetju zahteve za uvedbo postopka za razrešitev odloča delavski svet delovne organizacije. Ob sprejetju zahtevka za uvedbo postopka mora delavski svet zahtevati od družbenopolitične skupnosti in sindikata mnenje o podani zahtevi. Če delavski svet meni, da so podani pogoji za uvedbo postopka, imenuje posebno komisijo za preizkus zahteve za razrešitev kolegijskega poslovnega organa.

Če delavski svet zavrne pobudo za razrešitev kolegijskega poslovnega organa, ki jo je dal družbeni pravobranilec samoupravljanja, pristojna skupščina družbenopolitične skupnosti ali sindikat, mora delavski svet svoj sklep z razlogi za zavrnitev pobude vročiti pobudniku.

127. člen

Komisija za preizkus zahteve za razrešitev kolegijskega poslovnega organa je sestavljena po enakih načelih kot razpisna komisija.

Komisija preuči zahtevek za uvedbo postopka, zbere potrebno dokumentacijo, upošteva mnenje družbenopolitične skupnosti in sindikata, ter zasliši prizadete.

128. člen

Komisija mora nepristransko in popolno ugotoviti dejansko stanje. Enako skrbno mora preveriti vse navedbe, ki bremenijo predsednika in člane kolegijskega poslovnega organa, ki gredo njim v prid.

Komisija mora omogočiti predsedniku in članom kolegijskega poslovnega organa, da prisostvujejo vsem opravilom v dokaznem postopku, zlasti pa, da se izjavijo o vseh dejstvih in navedbah, ki jih bremenijo, in da podajo dokazne predloge. Po izvedenem dokaznem postopku poda komisija delavskemu svetu obrazložen predlog o zahtevi zarezrešitev. Poda se tisti predlog, za katerega zglašuje dve tretjini vseh članov komisije. Predlog mora biti obrazložen. Obrazložitev mora temeljiti na dokazih, ki so bili izvedeni v postopku. Posazmezni član lahko da svoje izločeno mišljenje, ki ga je prav tako treba posredovati delavskemu svetu.

129. člen

Na osnovi poročila komisije odloča o predčasni razrešitvi delavski svet z tajnim glasovanjem. Pred glasovanjem imata pravico povedati še ustno svoje mnenje predsednik komisije in predsednik oz. člana kolegijskega poslovnega organa.

Delavski svet lahko sprejme sklep, da o odločitvi o razširitvi kolegijskega poslovnega organa odločajo delavci z referendumom. Odločitev delavcev z referendumom je dokončna.

130. člen

Predsednik oz. člana kolegijskega poslovnega organa so razrešeni z dnem, ko je bil sprejet sklep delavskega sveta. Predsedniku oz. članu kolegijskega poslovnega organa je potrebno vročiti pismeni sklep delavskega sveta o razrešitvi.

Predsednik oz. člana kolegijskega poslovnega organa so razporejeni na drugo delo oz. nlaoge, ki ustrezajo njihovi strokovni usposobljenosti oz. delovni zmožnosti.

131. člen

Če na izpraznjeno mesto predsednika oz. člana kolegijskega poslovnega organa ni mogel biti pravočasno imenovan drug delavec, delavski svet imenuje na izpraznjeno funkcijo brez javnega razpisa po predhodnem soglasju družbenopolitičnih organizacij v delovni organizaciji vršilca dolžnosti predsednika oz. člana kolegijskega organa. Vršilec dolžnosti je lahko imenovan najdlje za dobo 6 mesecev. V tem času ima vršilec dolžnosti predsednika oz. člana kolegijskega poslovnega organa enake pravice in dolžnosti kot predsednik oz. član kolegijskega poslovnega organa.

Za vršilca dolžnosti ne more biti imenovan delavec, ki ne izpolnjuje pogojev, ki se zahtevajo za imenovanje predsednika oz. člana kolegijskega poslovnega organa.

132. člen

Med predsednikom oz. članom kolegijskega poslovnega organa, ki mu preneha funkcija, in novo imenovanim predsednikom oz. članom ali vršilcem dolžnosti, se opravi predaja dolžnosti.

Predaja dolžnosti iz prejšnjega odstavka se opravi ob sodelovanju tričlanske komisije, ki jo je v ta namen imenoval delavski svet. Zapisnik o predaji dolžnosti predsednika oz. člana kolegijskega poslovnega organa, se hrani kot dokument trajne vrednosti.

Prejšnji člen 130 se spremeni in glasi:

— naziv poslovnih kolegijs se spremeni v strokovni kolegij.

Strokovni kolegij sestavljajo direktorji temeljnih organizacij in direktorji sektorjev delovne skupnosti skupnih služb.

Pri delu strokovnega kolegija sodelujejo tudi drugi strokovni delavci, kadar so na dnevnem redu posebna vprašanja in poslovnih kolegijs smatra, da je potreben širši krog sodelavcev.

Strokovni kolegij sklicuje predsednik kolegijskega poslovnega organa.

Prejšnji 131. člen se spremeni in glasi:

Strokovni kolegij vodi predsednik kolegijskega poslovnega organa. Strokovni kolegij nima pravice odločanja, temveč samo pripravlja in usklajuje skupne predloge, mnenja in stališča. Podrobna določila o delu strokovnega kolegija določa poslovnik o delu samoupravnih organov delovne organizacije.

Prejšnji 132. člen se popravi »poslovnih kolegijs« in se napiše strokovni kolegij.

V členu 138 se namesto »generalni direktor« napiše kolegijski poslovnih organ.

V členu 141 se namesto »generalni direktor« napiše kolegijski poslovnih organ.

V členu 148 se namesto »generalnega direktorja« napiše predsednik kolegijskega poslovnega organa.

V členu 154 se v drugem odstavku beseda »direktorja« zamenja za predsednika kolegijskega poslovnega organa.

V členu 161 se namesto »generalni direktor« napiše kolegijskega poslovnega organa.

V členu 164 se besedi »generalni direktor« zamenjata z kolegijski poslovnih organ.

V členu 174 se namesto »generalnega direktorja« napiše kolegijskega poslovnega organa.

V členu 178 se namesto »generalni direktor« napiše predsednik kolegijskega poslovnega organa.

V 180. členu se besedi »generalni direktor« zamenjata s predsednikom kolegijskega poslovnega organa.

V 181. členu se v prvem in drugem odstavku namesto »generalni direktor« napiše predsednik kolegijskega poslovnega organa.

V 183. členu se v prvem, drugem in tretjem odstavku namesto »generalni direktor« napiše predsednik kolegijskega poslovnega organa.

V 184. členu se besedi »generalni direktor« zamenjata s predsednikom kolegijskega poslovnega organa.

V 185. členu se namesto »generalni direktor« napiše predsednik kolegijskega poslovnega organa.

V 204. členu se namesto »generalni direktor« napiše predsednik kolegijskega poslovnega organa.

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O ZDRUŽITVI TEMELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA V DELOVNO ORGANIZACIJO MESOKOMBINAT PERUTNINA PTUJ

OSNUTEK

Po sklepu delavskega sveta delovne organizacije Mesokombinat Perutnina Ptuj z dne 29. 7. 1981 je bil začel postopek za spremembo samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo, zaradi ustanovitve kolegijskega poslovnega organa v delovni organizaciji. Zaradi tega se vsa določila o individualnem poslovnem organu v sporazumu črtajo in se na novo opredelijo vloga, položaj in pooblastila kolegijskega poslovnega organa, kot sledi:

Člen 15 se spremeni in glasi:

Delovno organizacijo predstavlja in zastopa predsednik kolegijskega poslovnega organa.

Predsednik kolegijskega poslovnega organa lahko pooblasti za zastopanje delovne organizacije v določenih primerih druge osebe in sicer v mejah svojih pooblastil.

Člen 16 se črta in nadomesti z besedilom:

Poleg predsednika kolegijskega poslovnega organa zastopa delovno organizacijo in zanjo podpisuje še:

1. član kolegijskega poslovnega organa, odgovoren za področje komercialne,

2. član kolegijskega poslovnega organa, odgovoren za področje računovodstva,

3. direktor proizvodno planskega sektorja,

4. direktor splošnega sektorja.

Vsak je pooblaščen glede na delo, ki ga opravlja.

Člen 17 se črta in nadomesti z novim besedilom, ki se glasi:

Predsednika kolegijskega poslovnega organa nadomešča član kolegijskega poslovnega organa zadolžen za komercialno, z enakimi pooblastili.

Člen 18 se črta.

Člen 19 se črta in nadomesti z novim besedilom:

Za delovno organizacijo podpisuje predsednik kolegijskega poslovnega organa, oziroma osebe iz 16. člena tega sporazuma. Za banko in službo družbenega knjigovodstva pa podpisuje, predsednik kolegijskega poslovnega organa in osebe, ki jih pooblasti poslovni organ delovne organizacije.

Člen 20 se spremeni in glasi:

V zadevah zunanjetrgovinskega poslovanja predstavlja, zastopa in

podpisuje za delovno organizacijo predsednik kolegijskega poslovnega organa. Poleg predsednika zastopa in podpisuje listine in dokumente v zadevah zunanjetrgovinskega poslovanja član kolegijskega poslovnega organa, odgovoren za komercialno, z enakimi pooblastili kot predsednik.

Vodja službe za izvoz in uvoz sodeluje pri listinah in dokumentih v zadevah zunanjetrgovinskega poslovanja in opravlja vsa druga opravila, kot določa samoupravni splošni akt v razvidu del in nalog.

Pri zunanjetrgovinskem poslovanju podpisuje listine in dokumente finančnega poslovanja član kolegijskega poslovnega organa, odgovoren za področje financ.

Potrebna določila o izobrazbi in praksi delavcev v zunanjetrgovinskem poslovanju ter druga določila, določa statut delovne organizacije ter splošni akt.

37. člen se spremeni in glasi:

Koordinacijo dela prenašajo TOZD predvsem na delavski svet delovne organizacije, odbor za gospodarstvo in kolegijski poslovni organ.

38. člen se spremeni in glasi:

Za vsklajen oz. koordiniran proizvodni proces v delovni organizaciji je odgovoren kolegijski poslovni organ.

39. člen se spremeni in glasi:

Kolegijski poslovni organ koordinira izvrševanje proizvodnega procesa na osnovi samoupravnih sprejetih odločitev, med samoupravnimi organi, med poslovnimi organi TOZD in delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.

40. člen se spremeni in glasi:

Koordinacija proizvodnega procesa se uresničuje s sklepi delavskega sveta delovne organizacije, odbora za gospodarstvo in kolegijskega poslovnega organa.

Kolegijski poslovni organ vrši koordinacijo proizvodnega procesa tako, da daje predloge organom delovne organizacije in organom TOZD, da sprejmejo potrebne sklepe, na osnovi katerih se uresničujejo skupni cilji delovne organizacije.

41. člen se spremeni in glasi:

Koordinacijo dela med poslovnimi organi TOZD in delavci s

posebnimi pooblastili in odgovornostmi izvršuje kolegijski poslovodni organ z delovnimi in organizacijskimi navodili, na delovnih sestankih, pismenim obveščanjem in na drugi primerni način.

43. člen se spremeni in glasi:

Koordinacija dela kolegijskega poslovodnega organa mora sloneti na samoupravno sprejetih planih in delovnih programih ter drugih določbah splošnih aktov, ki jih je delovna organizacija sprejela.

V členu 114 se pri točki »b« črta generalni direktor in napiše kolegijski poslovodni organ.

V členu 116 se črta 6. alineja in se vstavi besedilo:

Voli in razrešuje kolegijski poslovodni organ delovne organizacije.

Členi od 138 do 152 se črtajo.

KOLEGIJSKI POSLOVODNI ORGAN DELOVNE ORGANIZACIJE (novi členi od 138 do 152)

138. člen

Poslovodno funkcijo opravlja kolegijski poslovodni organ delovne organizacije, ki ga sestavljajo predsednik in dva člana.

Mandat predsednika in članov kolegijskega poslovodnega organa traja štiri leta.

Po poteku mandata je lahko isti delavec ponovno imenovan za to dolžnost na način in po postopku, ki ga predpisuje zakon in statut delovne organizacije.

139. člen

Predsednika in člani kolegijskega poslovodnega organa imenuje delavski svet delovne organizacije na osnovi javnega razpisa na predlog razpisne komisije.

Sklep o razpisu sprejme delavski svet tri mesece pred iztekom mandata članom kolegijskega poslovodnega organa.

Delavski svet imenuje tudi razpisno komisijo, ki jo sestavljajo:

- dva člana, ki jih imenuje delavski svet delovne organizacije,
- dva člana, ki jih imenuje predsedstvo sindikata delovne organizacije,
- dva člana, ki jih imenuje koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja pri občinski konferenci SZDL.

140. člen

Za predsednika oziroma člani: kolegijskega poslovodnega organa je lahko imenovan delavec, ki izpolnjuje pogoje določene s statutom delovne organizacije.

141. člen

Izmed prijavljenih kandidatov določi razpisna komisija enega ali več kandidatov za predsednika oziroma člana kolegijskega poslovodnega organa. O kandidatih odloča razpisna komisija z dvotretinsko večino glasov vseh članov komisije.

142. člen

Delavski svet lahko imenuje za predsednika oziroma člana kolegijskega poslovodnega organa samo kandidate, ki jih je določila razpisna komisija.

143. člen

Predsednik in člani kolegijskega poslovodnega organa sklenejo delovno razmerje in uresničujejo pravice iz delovnega razmerja v delovni skupnosti skupnih služb.

Predsednik in člana kolegijskega poslovodnega organa morajo pred pričetkom opravljanja svoje funkcije podati pismeno izjavo, da so jim znani samoupravni splošni akti, ki urejajo njihove pravice, obveznosti in odgovornosti in da se z njimi stranjajo.

144. člen

Kolegijski poslovodni organ je pri opravljanju zadev iz svojega delovnega področja samostojen.

Kolegijski poslovodni organ dela kot kolektivno telo. Ob sprejemanju odločitev in ukrepov za izvajanje del iz svoje pristojnosti odloča kolegijski poslovodni organ soglasno.

Podrobnejša določila o delu kolegijskega poslovodnega organa in njih članov se določijo v statutu delovne organizacije.

145. člen

Seje kolegijskega poslovodnega organa sklicuje in vodi predsednik. Predsednik podpisuje tudi vse akte, ki jih izdaja kolegijski poslovodni organ.

146. člen

Predsednik kolegijskega poslovodnega organa predstavlja in zastopa delovno organizacijo v mejah pooblastil, ki so mu dane s tem samoupravnim sporazumom.

147. člen

Predsednik kolegijskega poslovodnega organa je istočasno tudi vodja delovne skupnosti skupnih služb delovne organizacije.

148. člen

Predsednik kolegijskega poslovodnega organa ima pravico in dolžnost, da sodeluje pri delu delavskega sveta in izvršilnih organov delovne organizacije.

Pri delu organov iz prvega odstavka tega člena sodeluje brez pravice odločanja.

149. člen

Kolegijski poslovodni organ ima pravico in dolžnost, da v skladu z zakonom zadrži izvršitev sklepa delavskega sveta in drugih samoupravnih organov delovne organizacije, če meni, da so sprejeti v nasprotju z zakonom, samoupravnim sporazumom o združitvi v DO, statutom ali drugimi samoupravnimi splošnimi akti Mesokombinata Perutnina Ptuj.

Pred zadržanjem izvršitve sklepa je predsednik dolžan opozoriti organ na to, da je sklep, ki ga je sprejel, nezakonit.

V primeru, ko kolegijski poslovodni organ zadrži izvršitev sklepa iz prvega odstavka tega člena, je dolžan o tem v roku tri dni obvestiti pristojni organ skupščine občine Ptuj.

150. člen

Predsednik in člani kolegijskega poslovodnega organa so za svoje delo odgovorni delavskemu svetu in delavcem, kot to določa samoupravni sporazum o združevanju v delovno organizacijo.

Kolegijski poslovodni organ je za zakonitost dela in za izpolnjevanje z zakonom predpisanih obveznosti odgovoren tudi družbeni skupnosti.

151. člen

Predsednik kolegijskega poslovodnega organa ali član tega organa je lahko razrešen še pred časom, za katerega je bil imenovan:

1. na lastno zahtevo,

2. če delavski svet ugotovi, da delo, ki mu je bilo poverjeno presega njegove sposobnosti in, da to neugodno vpliva na opravljanje poslovnih funkcij, poslovne rezultate in odnose v delovni organizaciji,

3. če s svojim delom hudo prekrši ali večkrat prekrši predpise, ki se nanašajo na Mesokombinat Perutnino ali na njegovo dejavnost, samoupravnim sporazumom o združitvi v DO, statut ali druge samoupravne splošne akte, ali če neutemeljeno noče izvršiti sklepov delavskega sveta ali ravna v nasprotju z njimi,

4. če prizadene s svojim nevestnim ali nepravilnim delom ali s prekoračenjem pooblastil večjo škodo ali, če bi zaradi njegovega nevestnega ali nepravilnega dela lahko nastala taka škoda,

5. če delovna organizacija ni mogla izvrševati plana ali drugih temeljnih nalog ali jih je izvrševala znatno težje zato, ker ni izpolnjeval ali je malomarno izpolnjeval svoje dolžnosti.

6. če je s svojim ravnanjem ali opustitvami onemogočal uresničevanje samoupravnih pravic delavcev ali je pripomogel, da je prišlo do motenj v samoupravnih odnosih ali, da so bili huje oškodovani družbeni interesi,

7. če nastanejo pogoji, v katerih preneha delo v delovni skupnosti skupnih služb po samem zakonu.

152. člen

Pobudo za pričetek postopka za razrešitev predsednika ali članov kolegijskega poslovodnega organa, lahko da delavski svet katerekoli TOZD, predsedstvo konference sindikata in samoupravna delavska kontrola. O zahtevku za uvedbo postopka za predčasno razrešitev podrobneje določa statut DO.

153. člen

Če delavski svet sprejme pobudo predlagatelja za razrešitev predsednika ali članov kolegijskega poslovodnega organa ali sam tako sklene, zahteva od skupščine družbenopolitične skupnosti in sindikata mnenje o tem.

154. člen

V primeru, ko delavski svet sprejme sklep o razrešitvi oziroma ko zavrne predlog predlagatelja, lahko sprejme tudi sklep, da se o njegovi odločitvi izjavijo delavci z referendumom. Odločitev delavcev z referendumom je dokončna.

155. člen

Z dnem, ko je bil sprejet sklep delavskega sveta o razrešitvi predsednika ali člana kolegijskega poslovodnega organa, je ta razrešen in ga je treba razporediti na drugo delo oziroma naloge, ki ustrezajo njegovi izobrazbi oziroma delovni zmožnosti.

156. člen

Medsebojna razmerja med poslovodnimi organi temeljnih organizacij združenega dela, temeljijo na medsebojnem sodelovanju in sporazumevanju v mejah delovnega področja.

Če pride med poslovodnimi organi do nesoglasij, ima vsak poslovodni organ pravico in dolžnost o tem obvestiti delavski svet delovne organizacije, ki je dolžan spor razrešiti.

Naziv »poslovodni kolegij« se spremeni v strokovni kolegij.

Prejšnji 153. člen se spremeni in glasi:

Kot posvetovalni organ ima kolegijski poslovodni organ delovne organizacije strokovni kolegij.

Strokovni kolegij sestavljajo direktorji temeljnih organizacij in direktorji sektorjev delovne skupnosti skupnih služb.

Pri delu strokovnega kolegija lahko sodelujejo tudi drugi strokovni delavci, kadar so posebna vprašanja v obravnavi in kadar smatra kolegijski poslovodni organ za potrebno, da jih pritegne k sodelovanju.

Člen 154 se spremeni in glasi:

Strokovni kolegij vodi in sklicuje predsednik kolegijskega poslovodnega organa.

Strokovni kolegij skrbi za razreševanje strokovnih vprašanj, pripravlja in načrtuje reševanje skupnih proizvodnih nalog, pripravlja vprašanja za obravnavo v organih samoupravljanja in analize strokovnih služb, ter zbira podatke skupnega pomena za nemoteno poslovanje.

Strokovni kolegij nima pravice odločanja, temveč samo pripravlja in vsklajuje predloge mnenja in skupna stališča.

Člen 158 se spremeni in glasi:

Predsednik in člani kolegijskega poslovodnega organa, individualni poslovodni organ TOZD, ter delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, so dolžni dajati podatke in poročila samoupravnemu delavski kontroli in jim omogočiti vpogled v poslovne knjige, listine in spise.

Administrativno strokovna dela za odbor delavske kontrole opravlja splošni sektor delovne skupnosti skupnih služb.

Člen 191 se dopolni v drugem odstavku kot sledi:

Sektorje vodijo člani kolegijskega poslovodnega organa in direktorji sektorjev.

V členu 234 se besedi »generalni direktor« zamenjata s — predsednik kolegijskega poslovodnega organa.